

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Nemeskér Község Önkormányzata

2013 – 2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	6
Bevezetés.....	6
A település bemutatása.....	6
Fekvése.....	6
Története	7
A település gazdasági élete	8
Demográfiai jellemzői.....	8
Értékeink, küldetésünk.....	12
Célok	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása	15
1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.	16
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	16
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	16
2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása	18
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása.....	20
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	20
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet.....	21
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	22
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya	22
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága	26
c) közfoglalkoztatás	28
d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői.....	29
e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük.....	30
f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (felntt képzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)	30
g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása.....	30
h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.....	30
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások.....	31
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció.....	33
a) bérlakás-állomány	34
b) szociális lakhatás.....	34
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	34
d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság	34
e) lakhatást segítő támogatások	35
f) eladósodottság	35

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása.....	35
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete.....	35
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés.....	36
a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés	36
b) prevenciós és szűrőprogramokhoz való hozzáférés.....	38
c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés	38
d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése	38
e) sportprogramokhoz való hozzáférés.....	38
f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés ..	38
g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor	38
h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül	38
3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása	39
a) községi élet szinterei, fórumai.....	39
b) községi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)	39
c) helyi községi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.).....	39
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal.....	39
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	39
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	40
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek)	40
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete.....	41
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	42
c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya	43
d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya	43
e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya.....	44
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége.....	44
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése.....	44
a) védőnői ellátás jellemzői (a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)	44
b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)	44
c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális-oktatási) ellátási igényeire (korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok	45
d) gyermekjóléti alapellátás:	45
e) gyermekvédelem	45
f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások	46
g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés.....	46
h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv	46
i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei.....	46

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül	46
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége	46
a) hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása	46
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.).....	46
c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs	47
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések.....	47
e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)	47
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	47
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	47
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	48
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében.....	48
b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban	50
c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei.....	50
d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	50
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások)	50
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe.....	50
5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak.....	51
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (anyaotthon, családok átmeneti otthona).....	51
5.6 A nők szerepe a helyi közéletben	52
5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések.....	53
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	53
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	53
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek)....	53
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete.....	54
a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága	54
b) tevékeny időskor (élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)	55
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	55
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés.....	55
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése	55
b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés	56
c) idősek informatikai jártassága	56
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen.....	56
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	57
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	57
7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái	57
a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)	57
b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	59

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.....	59
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei	59
7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés.....	59
a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége	60
b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége.....	60
c) munkahelyek akadálymentesítettsége.....	60
d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége	60
e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye).....	60
f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)	60
7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	60
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	61
a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma).....	61
b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása	61
c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség	62
d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége.....	62
e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége	62
f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.	62
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	62
a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába	62
b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.....	63
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	64
1. A HEP IT részletei.....	64
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	64
A beavatkozások megvalósítói.....	65
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	66
3. Megvalósítás	71
A megvalósítás előkészítése	71
A megvalósítás folyamata.....	71
A HEP Fórum működése.....	72
Monitoring és visszacsatolás	73
Nyilvánosság	73
Kötelezettségek és felelősség	73
Érvényesülés, módosítás.....	74
4. Elfogadás módja és dátuma	76

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

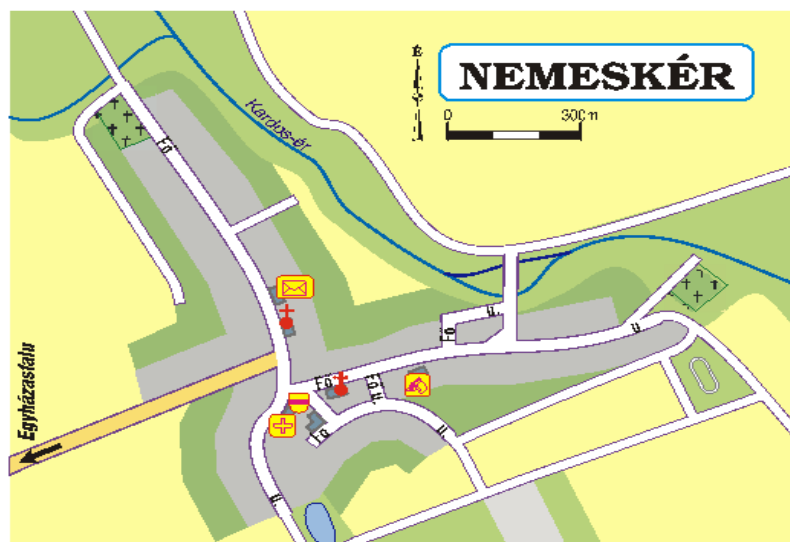
Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendeletrendelkezéseivel, Nemeskér Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Fekvése

Nemeskér Győr-Moson-Sopron megye délnyugati részén, a Kisalföld nyugati peremén helyezkedik el. A Sopront a Balatonnal összekötő 84-es főközlekedési útvonaltól 1 km-es bekötő útvonalon, illetve a Sopron–Szombathely-vasútvonalon lévő megállóhelyről érhető el.

Keletkezését a honfoglaló 9 magyar törzs egyikének, a Kér nemzetségnek, köszönheti. Nemeskér falut az írott források 1237-ben említik először Quer néven. 1264-ben Keer alakban fordul elő. Az 1380-as években Pusztakérként emlegetik. A középkorban már több birtokos, közöttük a Kéri, majd az Osl nemzetség is szerez itt területeket. Ez utóbbiak révén az Ágoston-rendi szerzeteseknek lesz a községben birtoka és lakása. Később a Kanizsay-, majd a Nádasdy-uradalom közepén az uradalmi központhoz, Sárvárhoz közeli község életét a faluban kisebb birtokokkal rendelkező hatalmasságok határozzák meg. A török dúlás a település teljes pusztulását okozta 1529–1532 között. A XVI. – XVII. századtól kezdve kismemesi község Nemeskér. A hitújítás idején a falu is evangélikussá válik, de nem lesz önálló egyházközség. 1596-ban lesz saját prédikátora a falunak. 1643-tól Nádasdy Ferenc katolizál. Musay Gergely evangélikus püspök ide menekül, és itt működik 1664-ig. 1651-től 1786-ig Nemeskér volt Sopron vármegye székhelye. Az 1681-es országgyűlésen artikuláris helyé nyilvánították. Ez az evangélikusok számára szabad vallásgyakorlást jelentett. Nem sokkal ezután a templomot, melybe az evangélikusok jártak, a vármegye urai elvették, de 1732-ben engedélyt adtak új templom építésére. 1796-ban állították fel a vármegyeházához vezető előépület kapujához közel Nepomuki Szent János szobrát, mint a hidak és bejáratok védőszentjét. 1777-ben leégett a nagyhirű iskola, sőt 1858-ban akkora tüzeset volt, hogy a falu háromnegyede leégett. II. József türelmi rendelete révén minden felekezet szabad vallásgyakorlatot nyert, így az artikuláris idők befejeződtek. A vármegye is visszaköltözött Sopronba. A napóleoni háborúk a települést érzékenyen érintették. A francia seregek Sopron vármegyét fél évig tartották megszállva. Ez idő alatt a seregeket a falvak látták el élelemmel és szállással. Ebben az időben nagyon sok német eredetű, illetve származású család vándorolt be a faluba. Eme családok sokféle mesterséget folytattak a településen. Szücsök, kalaposok, asztalosok jöttek a burgenlandi részből, s mellettük a csizmadiaság is elterjedt. A falu határa kicsi volt, csak a mezőgazdaságból nem lehetett megélni. Az 1848-as időszak hatalmas áldozatot követelt a falutól. Itt szörnyű járványok pusztítottak, amelyek tömegesen vitték el az embereket. Az osztrák oldalon álló horvát katonák a szabadrablások alkalmával egy ízben az evangélikus templomot is kirabolták. 1856-ban új evangélikus, 1905-ben, pedig új katolikus iskola épült. Nemeskéri Kiss Pál, majd Inkey József voltak az utolsó földesurak. 1862-ben tornyot építettek az evangélikus templomhoz. A kapitalizmus korában az egykori nemesi falu fokozatosan a kisiparosok községévé válik, a parasztgazdaságok főleg az állattartásra tértek át. 1930-ban a 620 lakosú településen 42 iparos működött. A II. világháború után nem kerülhette el a kis települések sorsát, a körzetesítést. Lövővel alkotott közös tanácsot, majd a rendszerváltás után Nemeskér önálló község lett. 2002-től körjegyzőséget alkot Lövővel, illetve Völcséjjel, majd 2013-tól közös önkormányzati hivatalt Lövő székhellyel.

A település gazdasági élete

1924-ben kezdte meg a termelést a lövői késgyár elődje. Az 1949-ben államosított késgyárat az ELZETT Soproni gyáregységhez csatolták, amely az 1990-es évek második felében a német ROTO cégcsoport tulajdonába került. Napjainkban a Roto Elzett üzem 700 környékbeli, és soproni embernek biztosít munkát, így sok nemeskéri is ott dolgozik. Továbbá a sopronkövesdi Autoliv is foglalkoztat nemeskéri munkaerőt.

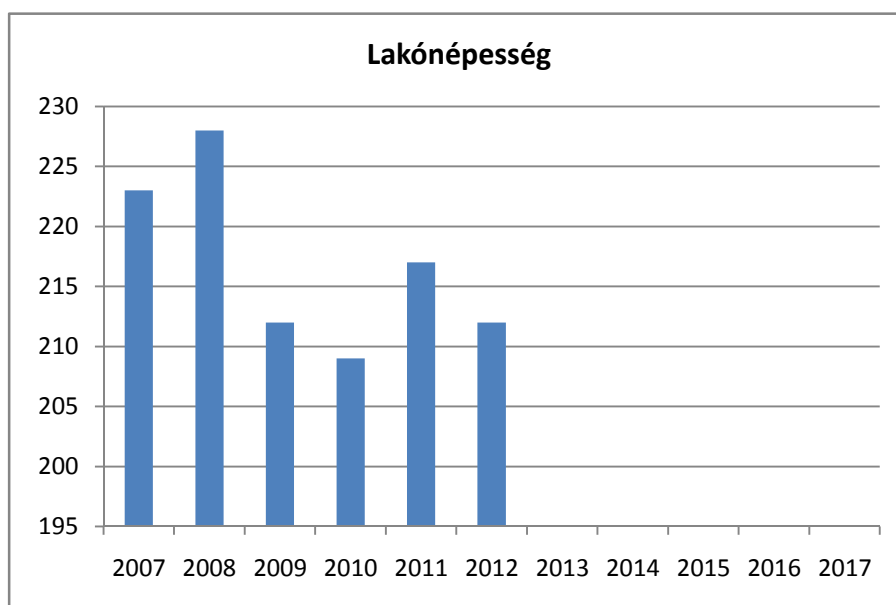
Demográfiai jellemzői

Nemeskér lakóinak száma az 1870-es első hivatalos népszámláláskor 617 fő volt. Azonban 1949-től folyamatosan csökken a lakónépesség száma, 1949 és 2001 között a csökkenés közel 60 %-os volt. A csökkenés olyan méreteket öltött, hogy a 2012-es adatok szerint a lakónépesség 212 fő csupán. A csökkenés főként az elvándorlásokból és a természetes fogyásból adódott.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	223	
2008	228	102%
2009	212	93%
2010	209	99%
2011	217	104%
2012	212	98%

Forrás: TeIR

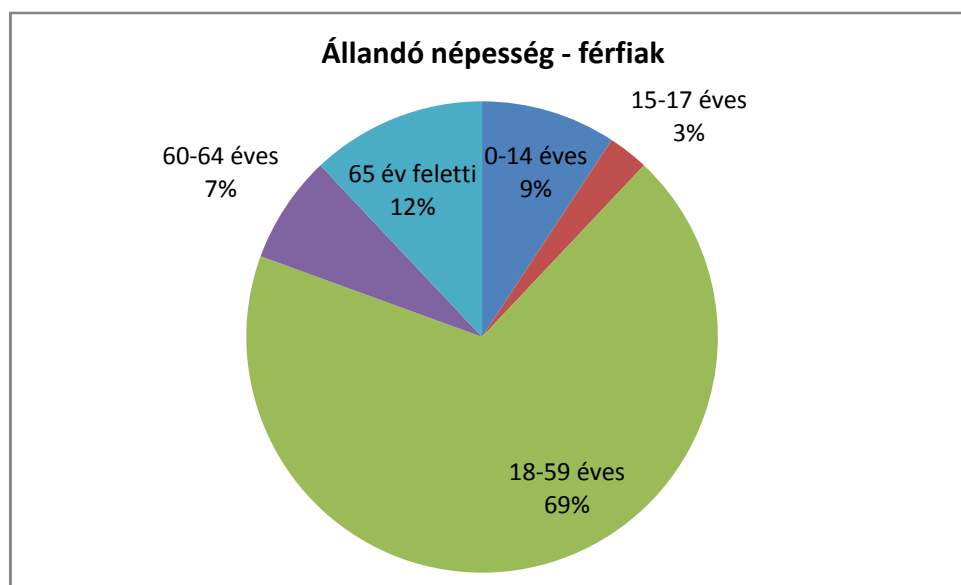
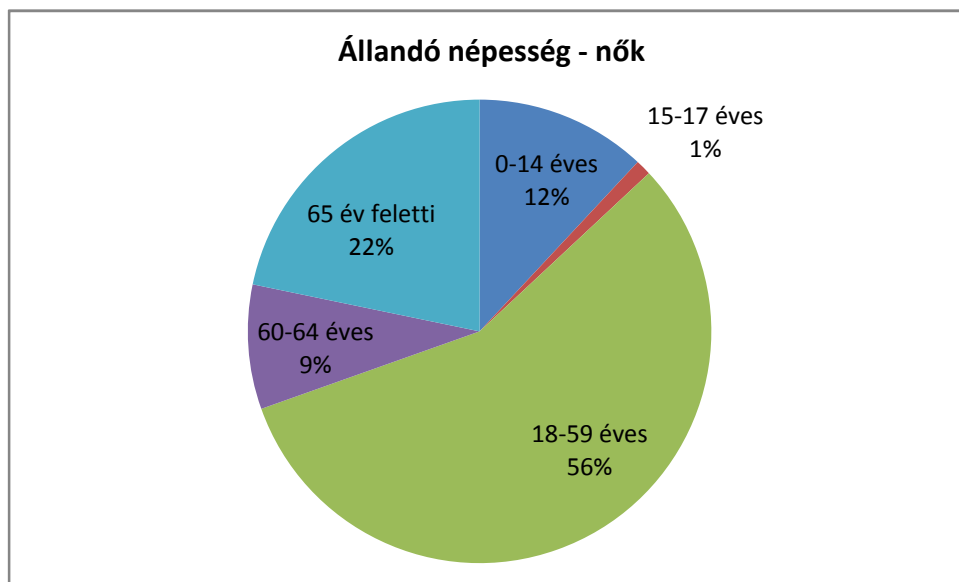
Ahogy a fenti táblázatban és ábrán is látszik ez a csökkenő tendencia a mai napig látszódik és érezteti hatását, bár a csökkenés üteme mérséklődik valamelyest. Sőt 2011-ben a korábbi évekhez viszonyítva még népességnövekedésről is beszélhetünk.

A jelenlegi (2011-es adatok szerint) állapot ismertetését az alábbi táblázat és diagramok adják meg:

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	109	108	217	50%	50%
0-2 évesek			3		
0-14 éves	11	10	21	52%	48%
15-17 éves	1	3	4	25%	75%
18-59 éves	52	74	126	41%	59%
60-64 éves	8	8	16	50%	50%
65 év feletti	20	13	33	61%	39%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

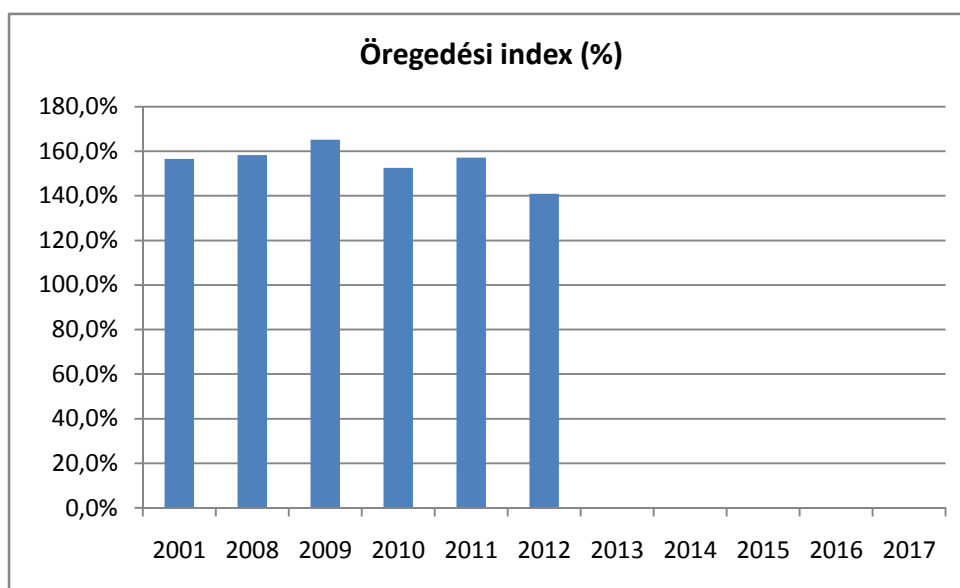

A lakosságszám fogyása mellett Nemeskéren elindult egy öregedési folyamat is. 2001-ben a népesség 9,61 százaléka gyermekkorú (0-14 éves), ez a százalék jóval a megyei átlag alatt volt (15,7 %), valamint az időskorú népesség (65 év feletti) aránya is felülmúlta a megyei átlagot. 2011-es adatok szerint a helyzet változatlan: a gyermekkorúak százaléka 9,67 %. Ezekből kifolyóan az öregedési index nem éppen kedvező, bár az alábbi táblázat és grafikon csökkenő tendenciát mutat.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	36	23	156,5%
2008	38	24	158,3%
2009	38	23	165,2%
2010	29	19	152,6%
2011	33	21	157,1%
2012	31	22	140,9%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

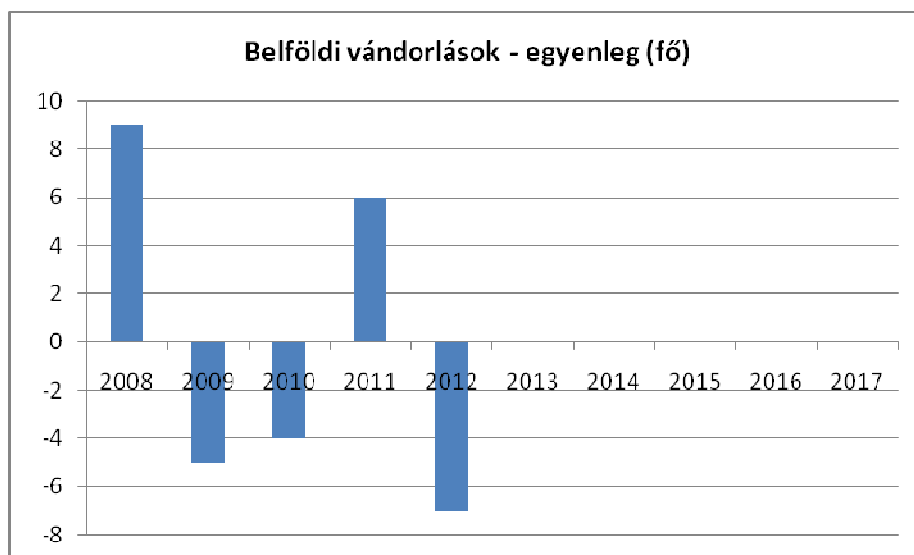

Nemeskér lakosságának fogyása a nagymértékű elvándorlásból adódott az utóbbi években, ez jellemző a jelenlegi helyzetre is egyaránt. Ebbe a tendenciába egy év (2011) nem illeszkedik be, illetve 2008-ban is pozitív volt az egyenleg az odavándorlásoknak köszönhetően.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	15	6	9
2009	2	7	-5
2010	3	7	-4
2011	9	3	6
2012	2	9	-7

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

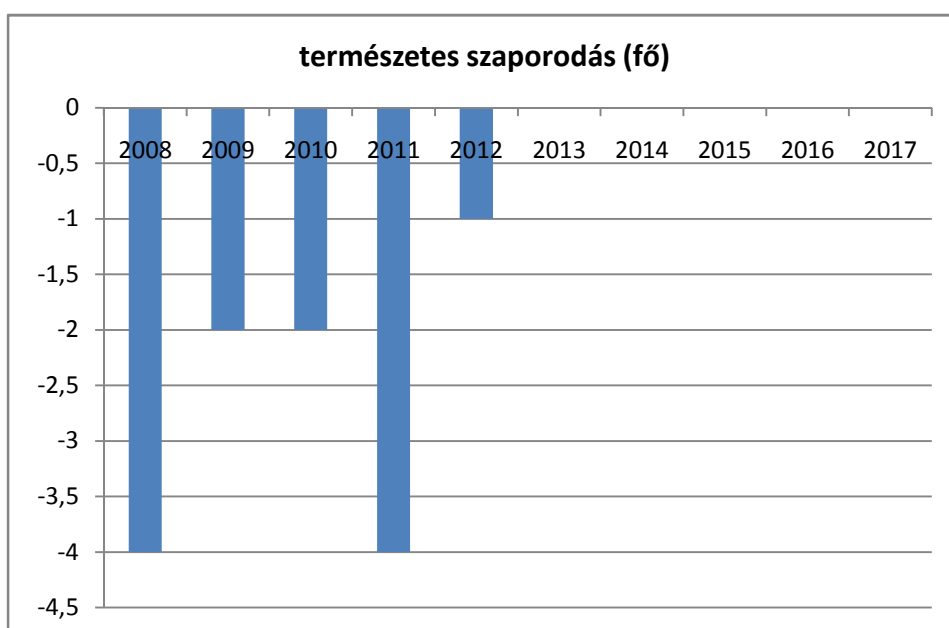

A következő táblázat a természetes szaporulatot mutatja be az elmúlt 5 évben. Az alábbi grafikonból egyértelműen látszik, hogy a vizsgált időintervallumban a természetes szaporulat csak negatív eredményt hozott. Azonban ahhoz, hogy teljes képet kapjunk érdemes az alábbi grafikont összevetni a fenti grafikkal, ami így már árnyaltabbá teszi a képet.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	1	5	-4
2009	1	3	-2
2010	0	2	-2
2011	2	6	-4
2012	3	4	-1

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. A település küldetése elsősorban lakosságának megtartása, illetve növelése.

Látnivalóink:

1. Evangélikus templom

A település egyik fő látnivalója. 1732-ben épült, a tornya 1862-ben. Különlegessége a templombelső, faépítmény, szép faragású oltár és szószék.

2. Régi Megyeháza

A régi Megyeháza a község közepén ma is áll méteres vastagságú falaival, boltozatos termével. 1669-ben építették. A XX. század elején a porkolábok lakásait és az alattuk lévő pincebörtönöket lebontották, mindössze a kőkapu oszlopai, Nepomuki Szent János püspökruhás kőszobra maradt meg.

3. Szent László római katolikus templom

Középkori eredetű barokk épület.

4. Szent Anna szobor

1711-ben készült barokk szobor a római katolikus templom parkjában

5. Nepomuki Szent János szobor (barokk, 18. sz.)

6. Avarkori vasolvasztók maradványai

7. Kőkereszt (klasszicista, 1835)

Célok

Nemeskér Önkormányzatának célja, hogy minden lakója számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősök, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet különböző területein. Ennek érdekében, a fenti célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében megalkotja a települési esélyegyenlőségi programját. A program tartalmazza a helyzetelemzést és az erre épülő cél és feladat-meghatározásokat, valamint azok megvalósításának ütemezését.

Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére. Az esélyegyenlőségi program a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nemeskér település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás

területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunka helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrételmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az Alaptörvény rendelkezése által biztosított emberi méltósághoz való joggal összefüggésben az egész jogrendszer tekintetében az állam kötelezettségévé teszi minden személy egyenlő méltóságának tiszteletben tartását és védelmét. Ahogyan azt az Alkotmánybíróság először a 61/1992. (XI. 20.) AB határozatban megfogalmazta: „Az állam, mint közhatalom, s mint jogalkotó köteles egyenlő elbánást biztosítani a területén tartózkodó minden személy számára. Ebben az összefüggésben nem

tehet különbséget közöttük faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.”

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése szabályozza az esélyegyenlőségi helyzetelemzés tartalmát és meghatározza a vizsgálandó célcsoportokat, melyek az alábbiak:

- nők,
- a mélyszegénységben élők, romák,
- a fogyatékkal élő személyek,
- a gyermekek,
- idősek.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak az EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz, mint például az EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Nemesszerűen jelenleg még nincs az esélyegyenlőségi célcsoportokat – mélyszegénységben élők és romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők – érintő helyi szabályozás.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Nemesszerű Község Képviselőtestülete által elfogadott 14/2005. (IV. 2) Településrendezési Tervben leírt alapelvek összhangban vannak az esélyegyenlőség kritériumaival, segítik az esélyegyenlőségi program megvalósulását.

Ezenkívül a Településfejlesztési Koncepciója és Tervezési Programja olyan prioritásokat határoz meg, amelyekhez a települési esélyegyenlőségi terv hozzá tud járulni.

A program prioritásai a következők:

- 1) A lakónépesség megtartása

E területen elsősorban lakótelkek kialakítását emeli ki a program, de ide sorolja még a falukép-fejlesztést segítve az egyenlő esélyek biztosítását és a minőségi élet feltételeit az itt élő lakosság számára.

2) A település táji, természeti adottságainak üdülési célú felhasználása

Hétvégi házas területek kijelölése, a Kardos-ér melletti területek üdülési célú hasznosítása.

3) Gazdaságfejlesztés

A település gazdálkodási profiljába illeszkedő nem zavaró hatású környezet-kímélő ipar fejlesztése.

4) A települési környezet megőrzése, fejlesztése

5) Közlekedési kapcsolatok minőségi javítása

Továbbá a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 10. § d.) pontja és 91. § (1) bekezdése alapján Nemeskér község Önkormányzatának Képviselő-testülete gazdasági programot is készített a 2010-2014. évi időszakra vonatkozóan. Ebben a programban az önkormányzat meghatározta az adott időintervallumra végrehajtandó feladatok keretében a fejlesztési elképzeléseit. Amelyek a következő területekre koncentrálnak:

- Oktatás és közművelődésen belül: általános iskolások tanévközdési támogatása, Berzsenyi Dániel Evangélikus Líceummal együttműködve erdei iskola megszervezése
- Szociális és egészségügyi ellátáson belül: a jelenlegi szociális rendszer megőrzése; idős, magányos emberek segítése szociális szempontból
- Élhető környezet kialakítása keretében: évenkénti lombtalanítás; közterületek folyamatos virágosítása; középületek folyamatos felújítása (pályázati forrásból), karbantartása
- Közbiztonságon belül: jó együttműködés a rendőrséggel; közterületek, nyilvános helyek rendjének megőrzése; polgárőrség – faluőrség megszervezése
- Munkahelyteremtésen belül: új vállalkozások elindításának, letelepedésének elősegítése
- Településfejlesztési politika keretében: a letelepedés elősegítése; a település lakosság megtartó erejének növelése

A fenti célok, alapelvek megvalósításához hozzájárul a település költségvetési koncepciója, melyet minden év november 30-áig a polgármester előterjeszt és a képviselő-testület jóváhagy. Valamint a fejlesztési elképzelések megvalósulásához az önkormányzat a helyi civil szervezetekkel való jó kapcsolat ápolásával is hozzá kíván járulni.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Sopron-Fertődi kistérség

Sopron-Fertőd Kistérség a Nyugat-Dunántúli régióban, Győr-Moson-Sopron megye nyugati részén helyezkedik el. Délről közvetlenül határos Vas megyével, ezen belül a Kőszegi és a Csepregi Kistérséggel, melynek jelentős része 1950-ig Sopron megyéhez tartozott. Délkeletről a Sárvári Kistérség, keletről pedig a Kapuvári Kistérség határolja, míg nyugatról és északról Ausztria. Sopron-Fertőd Kistérség természeti adottságai, kulturális, történeti értékei országos viszonylatban is kiemelkedők. A térségben három földrajzi tájegység találkozik teljes harmóniában egymással, hegyesség, dombság, síkvidéki tájak változatos együttese jellemzi. Ennek megfelelően természeti értékek sokasága koncentrálódik viszonylag kis területen. Kistérségünknek három városa van, Sopron, Fertőd és Fertőszentmiklós, a nagyközségek száma 2: Nagycenk és Sopronhorpács.

A Sopron-Fertőd Kistérség települései:

Ssz.	név	Népesség (fő)
1	Ágfalva	2041
2	Agyagosszergény	899
3	Csáfordjánosfa	234
4	Csapod	554
5	Csér	36
6	Ebergőc	154
7	Egyházashalu	911
8	Fertőboz	260
9	Fertőd	3371
10	Fertőendréd	637
11	Fertőhomok	588
12	Fertőrákos	2288
13	Röjtökmuzsaj	411
14	Fertőszéplak	1248
15	Gyalóka	77
16	Harka	1639
17	Hegykő	1357
18	Hidegség	349
19	Iván	1379
20	Kópháza	1987

Ssz.	név	Népesség (fő)
21	Lövő	1471
22	Nagycenk	1810
23	Nagylózs	914
24	Nemeskér	223
25	Peresztég	1384
26	Petőháza	1043
27	Pinnye	364
28	Pusztacsalád	284
29	Répceszemere	320
30	Répcevis	390
31	Röjtökmuzsaj	467
32	Sarród	1035
33	Sopron	56661
34	Sopronhorpács	847
35	Sopronkövesd	1158
36	Szakony	464
37	Újkér	1020
38	Und	368
39	Völcséj	386
40	Zsira	798

Forrás: TeIR

Sopron-Fertőd Kistérséghez 40 település tartozik, lakosainak száma 94.606, területe pedig 857 négyzetkilométer. Egymástól legtávolabb lévő településeink közötti távolság több mint 50 kilométer. Kistérségünk lakosságát, területét, súlyát tekintve regionálisan, sőt országos viszonylatban is a nagy kistérségek közé tartozik, nagyobb, mint a velünk szomszédos négy kistérség együttesen.

Sopron - Fertőd Többcélú Kistérségi Társulás

Nemeskér gazdasági, társadalmi és szociális helyzete szervesen kapcsolódik a közvetlen környezetben levő kistérségeket összefogó Soproni statisztikai kistérséghez, melynek intézményesült formája a Sopron- Fertőd Többcélú Kistérségi Társulás (továbbiakban: Társulás). Társulás 2004 szeptemberében alakult meg, tagja a kistérség valamennyi települése. A Társulás tevékenysége az önkormányzati feladatok széles, egyre bővülő körére terjed ki.

A Társulásban résztvevő önkormányzatok képviselő-testületei a közös céloknak megfelelő hatékony és eredményes tevékenység érdekében megállapodnak, hogy rögzített eljárásban és módon, a hatályos ágazati jogszabályok figyelembe vételével szervezik és oldják meg, hangolják össze a települési önkormányzatok feladatait, hatásköreit.

Sopron-Fertőd Kistérség Többcélú Társulásának feladatai:

- oktatás és nevelés
- szociális ellátás
- egészségügyi ellátás
- család-, gyermek és ifjúságvédelem
- közművelődési, közgyűjtmenyi tevékenység, mozgókönyvtári ellátás
- gazdaság- és turizmusfejlesztés, valamint idegenforgalom
- pénzügyi ellenőrzési feladatok az egyes önkormányzatoknál
- területfejlesztési feladatok ellátása
- nemzetközi együttműködés

Alpokalja – Ikva mente Leader Egyesület

2008. május 8-án megalakult Fertőszentmiklóson 102 alapító taggal, közöttük kistérségünk önkormányzatai, vállalkozók, civil szervezetek képviselőiből az Alpokalja-Ikva mente Leader Egyesület. A Leader egyesület komplex vidékfejlesztési programot állított össze, mely alapot ad kistérségünk vidéki településeinek összehangolt, az élet számos területére kiterjedő fejlesztéséhez. A Leader egyesület hitvallása, jelszava Széchenyi nyomdokain térségünk fejlődéséért és egyértelmű, céltudatos a jövőképeért egyaránt: „megtartó vidék fejlődő életminőséggel”.

Főbb fejlesztési célok:

- o a kistérség gazdasági versenyképességének növelése, ide értve a kistelepülések anyagi erőforrásainak bővítését
- o infrastruktúra fejlesztése a 2007-2013 közötti tervezési időszak uniós pályázati lehetőségeire alapozva
- o az idegenforgalom fejlesztése, a határon átvélő együttműködés erősítése
- o a humán erőforrások és a szolgáltatások fejlesztése
- o a természeti értékeket óvó természet- és környezetvédelmi fejlesztések
- o a határon átnyúló gazdasági, társadalmi és kulturális kapcsolatok fejlesztése

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes. Az adatgyűjtést segítené az előző évi népszámlás településsoros adata, azonban ilyen jellegű összesítések még nem elérhetők a KSH honlapján. Az adatok gyűjtése elsősorban a nehéz helyzetbekerült devizahiteles családokról, a fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről volt problémás. Ezenkívül mivel sem bölcsődével, sem óvodával, sem iskolával a település nem rendelkezik a gyerekek iskoláztatására vonatkozó adatgyűjtés bizonyult komplikáltnak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos

megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

Ma Magyarországon közel 1,2 millió felett van a szegény emberek száma. Ők azok, akik folyamatosan csúsznak lefelé a lejtőn, s nincs számukra visszaút. Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.”¹ Ezen meghatározást alapul véve Nemeskér község kiemondottan nem tartozik a mélyszegénység által sújtott települések közé, elmondható, hogy a roma népesség aránya a lakosságban nem számottevő.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociálisrászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítettünk elemzéseket. A lakosság jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.

A régióban legjellemzőbb az országos átlag feletti kiadási szegénység, valamint az országostól valamennyire elmaradó, mégis magas arányú fogyasztási szegénység. Mindez arra utal, hogy bár a régió gazdasági termelőképessége meghaladja az országos átlagot, ez a gazdaságilag kedvező helyzet vélhetően a régióon belül érvényesülő jövedelmi egyenlőtlenségek, részben pedig a magas fogyasztói árak és magas megélhetési költségek miatt mégsem eredményez sokkal alacsonyabb szegénységi arányt.

A szegénységi küszöb az a határ, amelyen még tartósan reprodukálható a legalacsonyabb, még emberi szintű létezés, amely határ alatt élők a társadalomból kirekesztődnek. Az Európa Tanács keretében készült tanulmány szerint az országos átlagkereset 60 %-a tekinthető a szegénységi küszöb határértékének. A Világbank fejenként napi 4,30 dolláros szegénységi küszöbértéket használ a nemzetközi összehasonlításoknál. Az ENSZ által használt abszolút mélyszegénységi küszöb szerint például ebbe a csoportba tartozók kevesebb, mint 1 dollárból élnek naponta. A szegénységi küszöb forintosítva Magyarországon 46.000 forint havi jövedelmet jelent. A jövedelmi helyzet vizsgálá-

¹Forrás: TÁMOP pályázati kiírás

lásának másik fogalma a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. Ez jelenleg Magyarországon a 62.000 forintos átlag havi jövedelem, ami az egyfős, a két fős, 3, 4, vagy ennél nagyobb családok esetére is vonatkoztatott átlagos mutató. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 30-35%-át teszi ki, köztük 850.000 gyermek. Ekkora tömeget a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát a minimál nyugdíj 28.000 forintos havi értéke alatti jövedelműeknél húzzák meg.

A településen élők vagyoni helyzete átlagosnak mondható. A környéken lévő nagyobb vállalkozások felszívják a munkaerőt. Ezen kívül a lakónépesség (2012-ben: 212 fő) több mint fele rendelkezik – természetesen valaki többel és valaki pedig eggyel sem – gépjárművel (2012-ben: 117 gépjármű adóztatása történt meg).

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A településen sajnos nagyobb szervezet nem található, ami a helyi foglalkoztatásban fontosabb szerepet töltené be. A település ellátottsága nem éppen kielégítő, azonban a közeli Lövő megfelelő ellátást és szolgáltatást biztosít a lakosság számára.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A községben élők foglalkoztatási helyzete kedvezőnek mondható. A község földrajzi fekvése lehetővé teszi, hogy az itt élők és a letelepedni szándékozók életfeltételeik, megélhetésük biztosítása céljából a környékbeli vállalkozásokban munkához jussanak. A KSH munkaerő-felmérésének adatai alapján 2012. évben Győr-Moson-Sopron megyében a 15 –74 éves népesség átlagosan 59,1%-a volt jelen a munkaerőpiacon. Ennél magasabb aktivitási rátát egyedül Budapesten mértek az országban. A Nyugat-Dunántúl Magyarország gazdaságilag fejlett régiója, amit viszonylag magas foglalkoztatási arány jellemez, bár ez térségenként eltérő tendenciát mutat. Nemeskérén a nyilvántartott munkanélküliek száma az utóbbi 5 évben egyszer sem érte el a 8 főt. Kiemelve két szélső értéket, ami az egymást követő években példázza a munkanélküliek számának szóródását. 200-ban 2 fő, míg 2009-ben pedig 6 nemeskéri munkanélkülit tartottak nyilván.

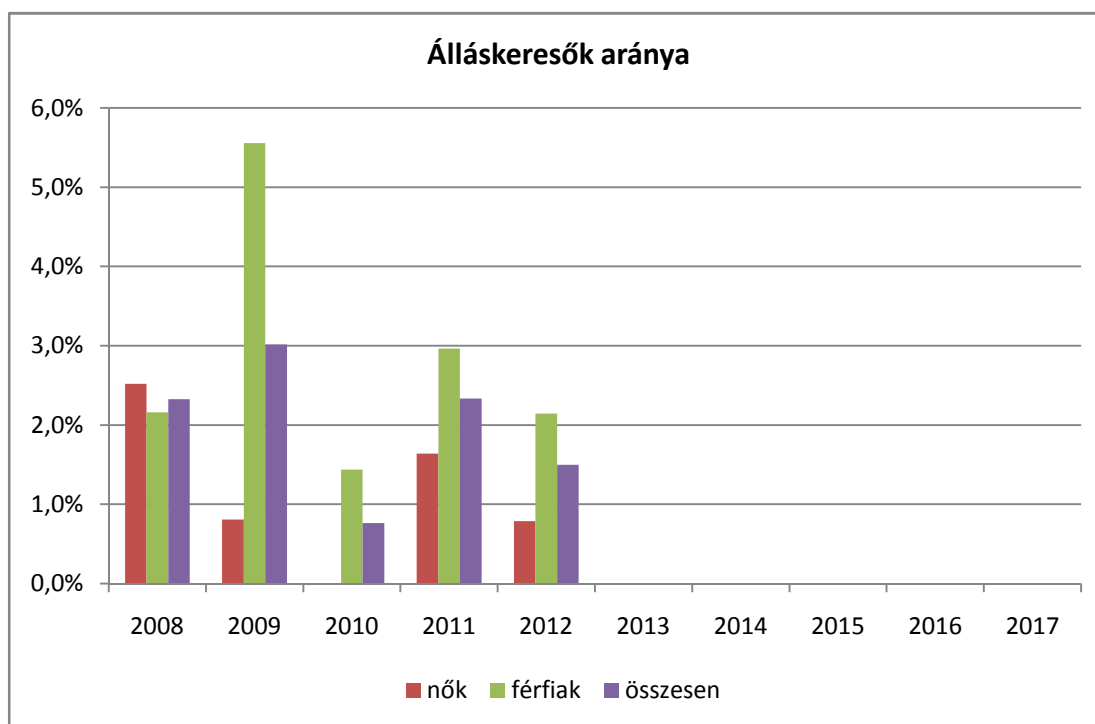
A lenti diagram jól mutatja, hogy Nemeskér településen elsősorban nem a nők elhelyezkedése a nehezebb, hanem a férfiaké. Az utóbbi években ezt a problémát valamelyest sikerült mérsékelni, amit több tényező segített elő, többek között a szezonális álláslehetőségek bővülése, valamint a közfoglalkoztatás lehetősége. A gazdasági válság évében és az azt követő évben negatív hatásként Nemeskérén emelkedett a munkanélküliek száma, azonban 2010-től csökkenő tendenciát mutat. Ez beleillik a megyei helyzet alakulásába is, hiszen a megye valamennyi munkaügyi kirendeltségén kevesebb

álláskeresőt tartottak nyilván 2012-ben, mint az előző évek azonos időpontjában.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	79	88	167	0	0,0%	2	2,3%	2	1,2%
2009	75	68	143	2	2,7%	4	5,9%	6	4,2%
2010	74	83	157	1	1,4%	5	6,0%	6	3,8%
2011	78	85	163	1	1,3%	2	2,4%	3	1,8%
2012	77	82	159	1	1,3%	2	2,4%	3	1,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

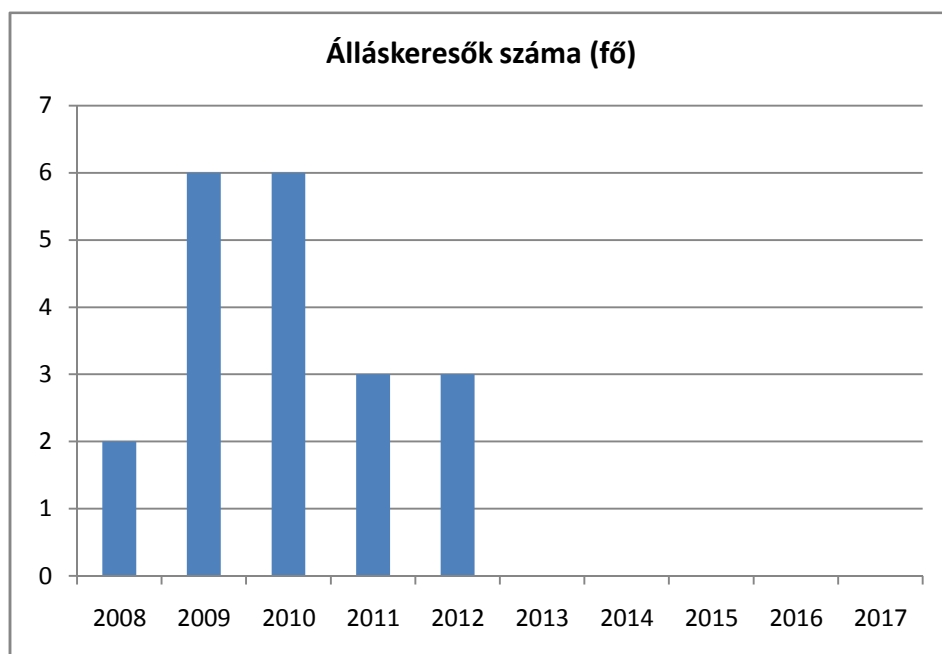

Korcsoport alapján a munkanélküliek valamivel több, mint fele a 21-44 évesek közül került ki mind a megye szintjén, mint Nemeskér település adatait vizsgálva. A 25 éven aluliak körében elmondható, hogy nincs pályakezdő munkanélküli a településen a vizsgált időszakban. Tehát állományuk kisebb, mint országosan és Győr-Moson-Sopron megyéhez viszonyítva is. Korcsoportos bontásban elmondható, hogy Nemeskéren a munkanélküliség elsősorban 21-35 éves korosztályt érinti a leginkább, valamint a 45 évnél idősebb korosztályokat.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	2	6	6	3	3
20 éves és fiatalabb	fő	0	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
21-25 év	fő	0	0	2	1	1
	%	0,0%	0,0%	33,3%	33,3%	33,3%
26-30 év	fő	0	0	2	0	0
	%	0,0%	0,0%	33,3%	0,0%	0,0%
31-35 év	fő	1	2	1	0	0
	%	50,0%	33,3%	16,7%	0,0%	0,0%
36-40 év	fő	0	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
41-45 év	fő	0	0	0	1	1
	%	0,0%	0,0%	0,0%	33,3%	33,3%
46-50 év	fő	0	1	1	1	1
	%	0,0%	16,7%	16,7%	33,3%	33,3%
51-55 év	fő	0	1	0	0	0
	%	0,0%	16,7%	0,0%	0,0%	0,0%
56-60 év	fő	1	2	0	0	0
	%	50,0%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%
61 év felett	fő	0	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

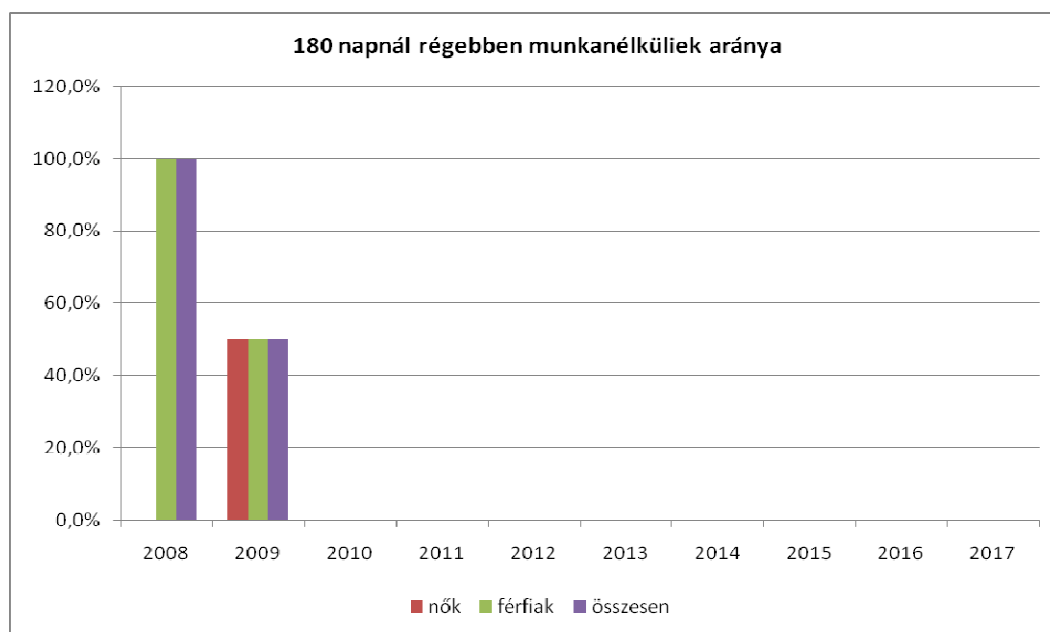

A munkanélküliek körében a vizsgált időszakban csökkent – sőt néhány évben nem is volt – azok száma, akik 180 napnál hosszabb ideje nem találtak munkát. A lenti adatokból egy érdekesség figyelhető meg, hogy míg országos általánosságban elmondható, hogy a nők a munkaerő-piacon kevésbé találnak munkát és a munkanélküliségnek jobban ki vannak téve Nemeskérén pont az ellenkezője nyilvánul meg, hiszen több nyilvántartott munkanélküli férfi van a településén.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/registrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	Férfi	Összesen
2008	0	2	2	0	2	2	0,0%	100,0%	100,0%
2009	2	4	6	1	2	3	50,0%	50,0%	50,0%
2010	1	5	6	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2011	1	2	3	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
2012	1	2	3	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%

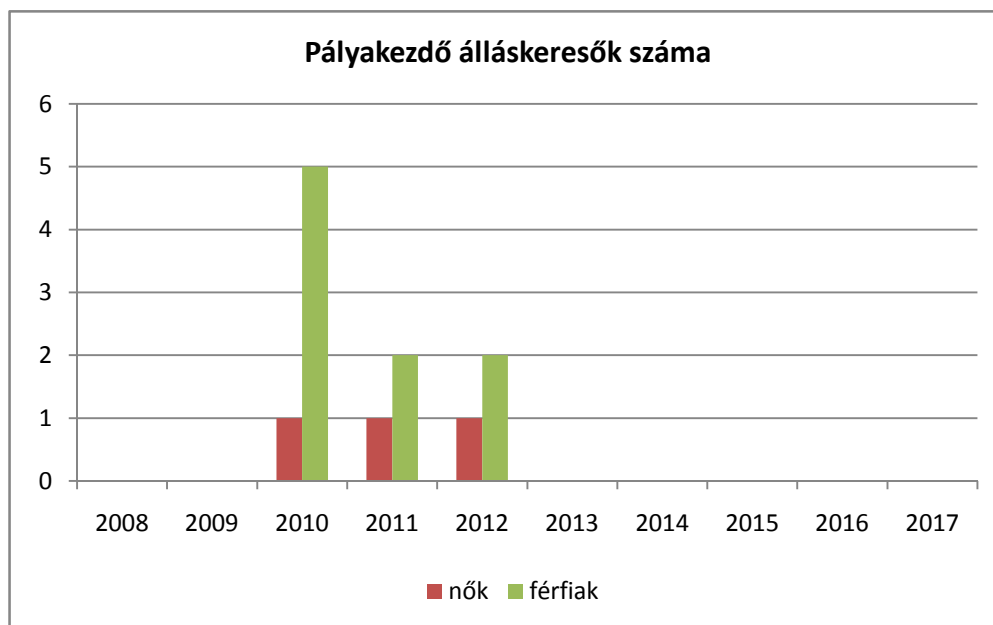
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	20	22	42	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2009	14	20	34	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
2010	13	19	32	1	7,7%	5	26,3%	6	18,8%
2011	12	19	31	1	8,3%	2	10,5%	3	9,7%
2012	12	20	32	1	8,3%	2	10,0%	3	9,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2012. június végén 642 pályakezdő állás keresőt tartottak nyilván a megyében, egyedül Győr-Moson-Sopronban csökkent számuk az országban. Arányuk azonban növekedett egy év alatt 7,3%-ot tett ki, a tavaly ilyen kori 6,1%-kal szemben. Az is elmondható a településről, hogy 2009 évig nem volt a pályakezdő munkanélküli, ez azonban 2010-től nem mondható el. A pályakezdő munkanélküliek száma még a megyei, sőt az országos mutatót is felülmúlta. 2010-ben a lakosság 18,8 %-a volt a pályakezdő munkanélküli, ez az arány 2012-re nagyjából a felére csökkent, de még mindig magasabb a megyei átlaghoz viszonyítva.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Egy településen az alap-, közép- esetleg felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturálistényezők, és az eszközellátottság tekintetében is. Adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a környező városok elszívó hatása által generált magas fiatalkori elvándorlásra.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

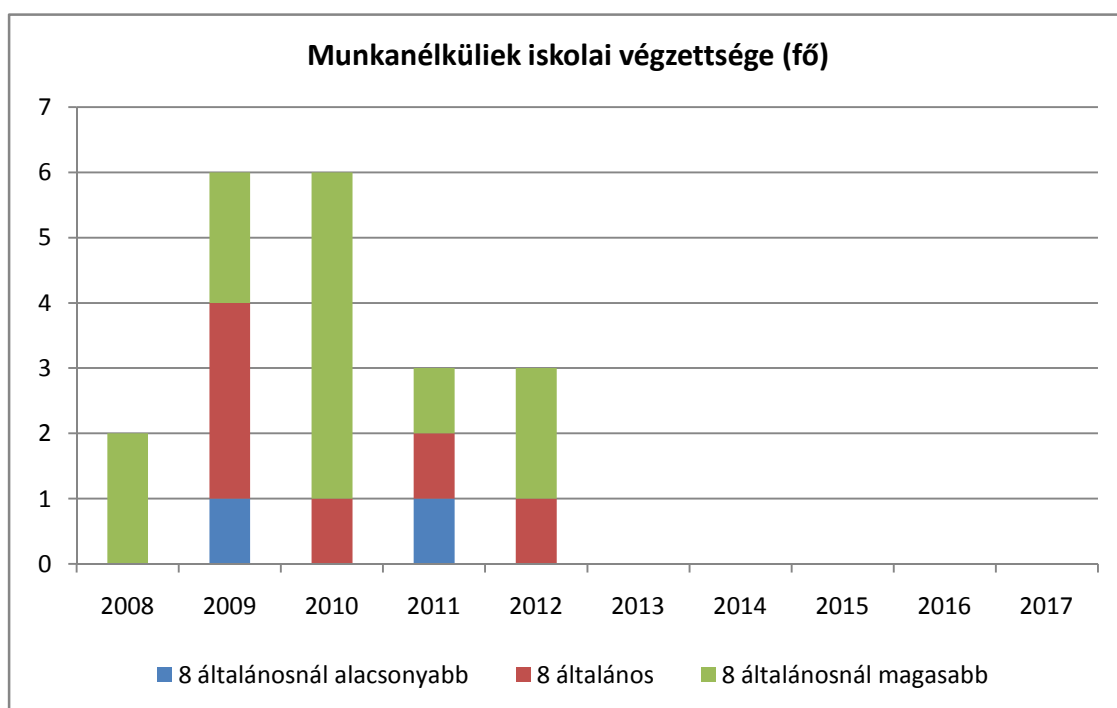
év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	212	105	107	175	85	90	37	17,5%	20	19,0%	17	15,9%
2011	196	98	98	158	74	84	38	19,4%	24	24,5%	14	14,3%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	2	0	0,0%	0	0,0%	2	100,0%
2009	6	1	16,7%	3	50,0%	2	33,3%
2010	6	0	0,0%	1	16,7%	5	83,3%
2011	3	1	33,3%	1	33,3%	1	33,3%
2012	3	0	0,0%	1	33,3%	2	66,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nemeskér község lakosságának iskolázottsági szintjét vizsgálva elmondható, hogy 10 év alatt a 8 általánost végzettek és az annál kevesebb iskolai végzettséggel rendelkezők arányában jelentős változás nem történt, sőt számukban csökkenés figyelhető meg. 2011-ben a 15 és annál idősebb lakosság 82 %-a, míg 2011-ben több mint 80 %-a legalább az általános iskolát elvégezte. Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 és annál idősebb lakosság száma is állandó maradt (2001-ben 17 %, 2011-ben 19 %). Érdekes körülményként említhető, hogy míg országos viszonylatban a nők az iskolai végzettség tekintetében kezdenek felzárkózni a férfiakéhoz, sőt a magasabb iskolai tanulmányok terén túl is mutatnak, addig településünkön a 8 általánost el nem végzők nagyobb száma a női lakosság köréből kerül ki.

Vizsgálatunk kiterjedt a munkanélküliek iskolai végzettség szerinti megoszlására is. Valamennyi esz-

tendően egyértelműen nem a 8 általános iskolát végzett, vagy az annál magasabb végzettségű munkavállalók kerültek ki legnagyobb mértékben a munkaerőpiacról. Nemeskér viszonylatában az adatokból az derül ki, hogy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők nem tudtak elhelyezkedni a vizsgált időintervallumban.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	0	0		0	0
2010	0	0	0	0		0	0
2011	0	0	0	0		0	0
2012	0	0	0	0		0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Az iskolarendszeren kívüli képzésnek ma már számos formája létezik a régióban is. A szakképzést folytató intézmények listája meglehetősen hosszú: Zala megyében 46, Vas megyében 38, Győr-Moson-Sopron megyében 69 (összesen 153). Felnőttoktatás nem működik a településen, továbbá nem találtunk arra vonatkozó adatok, hogy esetleg valaki felnőttoktatásban részesült volna valamely környékbeli oktatási intézménybe.

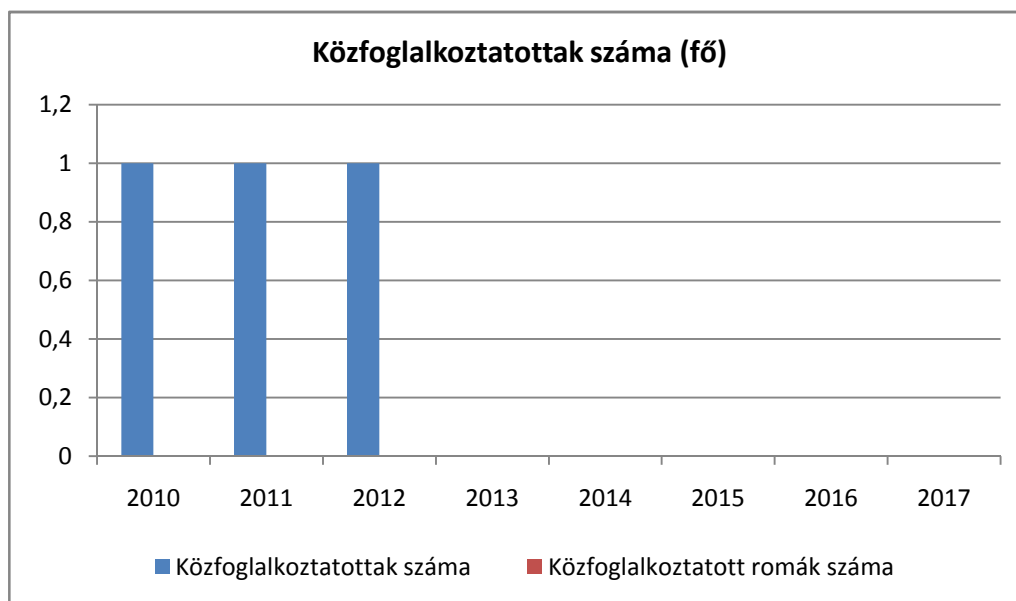
c) közfoglalkoztatás

A foglalkoztatási kötelezettség közfoglalkoztatás biztosításával is teljesíthető. Közfoglalkoztatás keretében foglalkoztathatóak, akik a települési önkormányzattal és Munkaügyi Központtal együttműködő aktív korú nem foglalkoztatott személyek. A foglalkoztatás legalább 2 legfeljebb 4 hónap időtartamban történhet.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	1	0,0047%	0	0%
2011	1	0,0046%	0	0%
2012	1	0,0047%	0	0%

Forrás: Önkormányzat

A foglalkoztatás legalább 2 legfeljebb 4 hónap időtartamban történhet. Közfoglalkoztatási jogviszony csak határozott időre létesíthető, és arra több esetben nem vonatkozik a Munka törvénykönyve. A közfoglalkoztatásban részesülők száma 2010-től azonos. A férfiak foglalkoztatási aránya ebben a formában meghatározó: 100 %. Az önkormányzat rövid távú célja között szerepel a hosszabb időtartalmú közfoglalkoztatás lehetőségének kiterjesztése, a foglalkoztatottak számának növelése, mivel igény lenne rá. Jelenleg a munkavállaló lakosság elenyésző hányada számára (1 fő) tud csak az önkormányzat ilyen foglalkoztatási formát biztosítani.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

A településen regisztrált vállalkozások száma adja meg egy település helyi gazdasági potenciálját. Sajnos Nemeskérén regisztrált vállalkozás nincs.

Nemeskér bár saját vasútállomással rendelkezik a járatok száma elég csekély. A megyeszékhely (Győr) és a főváros megközelítése többszöri átszállással és idővesztéssel lehetséges. A főbb közlekedési eszköz az autóbusz.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A településen a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok, képzések nincsenek. Azonban a soproni Munkaügyi Központban számos program vehető igénybe ezen a téren, ahogy azt a lenti táblázat összefoglalja.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	nincs	---
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	pályakezdő munkanélküliek foglalkoztatása, 25 év alattiak elhelyezkedését növelő csoportos foglalkozások, fiatalok vállalkozóvá válásának támogatása, képzések indítása: élelmiszer és vegyi áru eladó, pincér, sütőipari munkás, CNC-forgácsoló
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	---
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	pályaválasztási tanácsadás, álláskereső fiatalok nyilvántartása

Forrás: helyi adatgyűjtés

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Kistelepülés révén ezt nem tudjuk helyben megoldani, de Lövön a családsegítő szolgálat tájékoztatást ad a lehetőségekről. OKJ-s képesítést adó felnőttképzésre Sopronban és Szombathelyen lehet jelentkezni.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A saját fenntartású intézmények hiánya miatt ezt nem tudjuk biztosítani, de a közfoglalkoztatás keretében erre figyelmet fordítunk.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön a foglalkoztatás terén hátrányos megkülönböztetés nincs.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. A 1993. évi III. tv. a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról meghatározza, hogy a szociálisan rászoruló személyek részére milyen pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

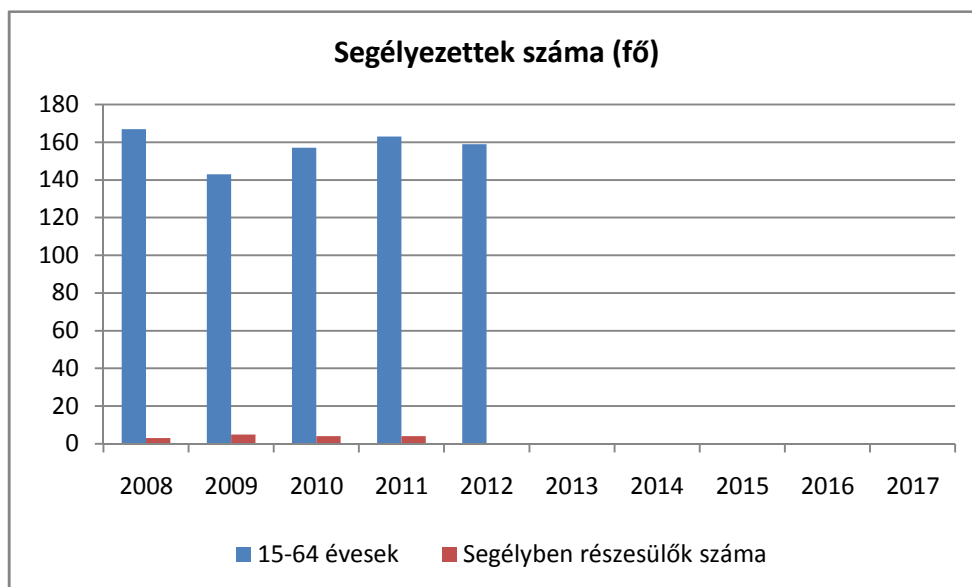
- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások: lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

A szociális ellátások a rászorultság mértékétől és okától függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt helyzetéből adódóan sújtják. Nemeskér Község Önkormányzata biztosítja a jogszabályban meghatározott rendszeres megélhetést nyújtó segélyeket (ápolási díj), a meghatározott szükségletekhez igazodó támogatásokat (temetési segély), valamint az eseti segélyeket (átmeneti segély).

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	167	3	1,8%
2009	143	5	3,5%
2010	157	4	2,5%
2011	163	4	2,5%
2012	159	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

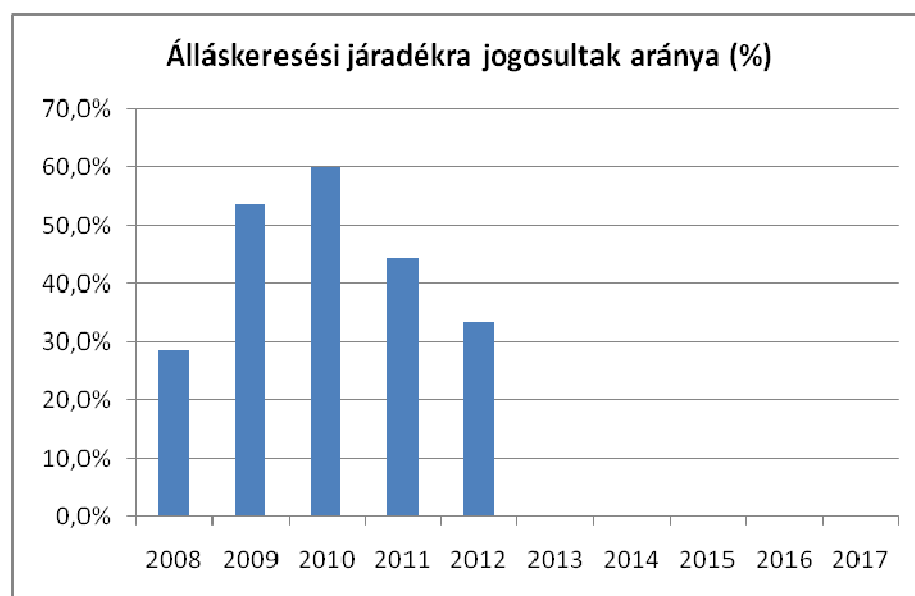
Az a személy jogosult (nyugdíj előtti) álláskeresői segélyre az Flt. szerint, aki rokkantsági bal-
 eseti rokkantsági nyugdíjra nem jogosult, táppénzben nem részesül, munkát akar vállalni, de
 önálló álláskereső nem vezetett eredményre, számára az állami foglalkoztatási szerv nem tud
 megfelelő munkahelyet felajánlani, valamint legfeljebb öt év hiányzik a reá irányadó öregségi
 nyugdíjkorhatár betöltéséhez, a folyósítási időtartamot kimerítette és rendelkezik az öregségi
 nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel. A településen a vizsgált időszakban nagyjából csökkent
 a munkanélküliséghez kapcsolódó ellátottak száma, sőt az utóbbi évben nem is volt álláskeresői
 segélyben részesülő. Ez arra vezethető vissza, hogy a törvény elég szigorú feltételeket állít ezen
 ellátás folyósítására.

Álláskeresői járadék illeti meg azt az álláskeresőt, aki az álláskeresővé válását megelőző három
 éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és munkát akar vállalni, de önálló
 álláskereső nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud meg-
 felelő munkahelyet felajánlani. Ez az érték azonban összefügg a jó foglalkoztatási számarányok-
 kal, valamint ezáltal a munkanélküliek alacsony számával, amik jelentősen jobbák az országos
 átlagnál.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskereső száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	14	4	28,6%
2009	13	7	53,8%
2010	15	9	60,0%
2011	18	8	44,4%
2012	3	1	33,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A települési önkormányzat rendszeres szociális segélyt állapít meg annak a személynek, aki a 18. életévét betöltötte és aktív korú, továbbá munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, vagy vakok személyi járadékában részesül, illetőleg fogyatékosági támogatásban részesül. A lenti táblázat is jól mutatja, hogy ez az aktív korúak támogatási ellátása nem jellemző a településre, nem volt ilyen ellátásban részesülő.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

1919-ig viszonylag sok lakást építettek a településen, majd a második világháború után a lakásépítések száma lelassult. 2000-ig a község 100 lakóházából állt, ma azonban csak 98-ból.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	98	1	0	0	0	0
2009	98	1	0	0	0	0
2010	98	1	0	0	0	0
2011	99	1	0	0	0	0
2012	98	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

1990 és 2001 között az összkomfortos lakások száma a duplájára növekedett, ezáltal Nemeskér lakásállománya nagy mértékben korszerűsödött. Nemeskéren az épületek állaga szempontjából a lakások több mint fele megfelelő műszaki állagú, 29 % jó, míg és 9 %-uk pedig új, korszerű állagú; valamint 9 % pedig nem megfelelő műszaki állagú besorolást kapott egy 2005-ös felmérés során. Az épületek szintszámait tekintve a legnagyobb arányt (90 %) a földszintes épületek adják. Viszonylag kevés a pincével ellátott épületek arányszáma (1 %), ez valószínűleg a település fekvéséből adódik. A tetőteres beépítéssel rendelkező épületek 7 százalékban vannak jelen a településen, ezek főleg az átépítések során alakultak ki. A lakosság szinte nagy része saját tulajdonú lakásban él.

A hajléktalanság nem jellemző a településre

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat tulajdonában bérlakás nincs.

b) szociális lakhatás

Szociális lakás a településen nem található.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen az egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok száma nulla.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Jelenleg nincs ilyen ház.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaiak viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a táv hőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzintézeti kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt. A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

Ahogy azt a lenti táblázat is mutatja lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban senki nem részesült a településen, mivel senki nem kérelmezett ilyen ellátást az önkormányzattól.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Adósságcsökkentési támogatásban a vizsgált 5 év során senki nem részesült.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen lakás nem helyezkedik el. A lakások mennyiségi és minőségi mutatói jók. Nemeskér község közművekkel jól ellátott. Nemeskér közigazgatási területét vasúthálózat szeli át, ezenkívül a fő közlekedési eszköz a gépjárműn kívül a busz.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Nemeskér községben telep vagy szegregátum nem alakult ki.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdése az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. §-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátás helyben a házi orvosi praxisokon keresztül valósul meg. A házi orvosi szolgáltatást a Megyei Egészségbiztosító Pénztár finanszírozza. Az ellátás a lakosságszámtól függő fix finanszírozás, amit kiegészít a kártyával bejelentkezett betegek utáni teljesítménydíjazás.

Nemeskér község az egészségügyi alapellátás tekintetében a lövői körzethez tartozik. Az ottani háziorvos hetente kétszer tart rendelőket kedden és pénteken. Ellátja a felnőtt- és a gyermekorvosi teendőket. A gyermekorvos ellátás Mozgó Szakorvosi Szolgálat keretében havonta egyszer. Valamint egyéni választás alapján máshová is járhatnak orvoshoz. Fogorvosi ellátás nincs a községben, ilyen irányú panaszokkal egyéni választás alapján bárhova lehet menni. Mivel Nemeskér nem rendelkezik önálló felnőtt – és gyermekorvossal a településre vonatkozó szolgálatok száma nulla.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett házi-orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi-orvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A természetbeni juttatások közül a legnagyobb mértékűnek tekinthető ez az ellátási forma. A szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsol-

lódó kiadásainak csökkentésére közgyógyellátási igazolvány állítható ki. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítás által támogatott egyes gyógyszerekre, gyógyászati segédeszközökre, protetikai és fogszabályozó eszközökre, ideértve ezek javításának költségeit is, valamint a járóbeteg-szakellátás keretében gyógyfürdőben nyújtott fizioterápiás kezelésre. Minden évben a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma meghaladta a 10-et, 2009-ben részesültek a legtöbben ilyen ellátás 16-an. Településünkön mind alanyi, mind méltányossági alapon kapnak a szociálisan rászorulóknak közgyógyigazolványt. 2013-tól azonban az alanyi jogú közgyógyellátási igazolvány kiadása már nem tartozik a települési önkormányzat hatáskörébe, csak a méltányossági.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	12
2009	14
2010	15
2011	11
2012	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult - a jegyes kivételével - a hozzátartozó, ha önmaga ellátására képtelen, állandó és tartós felügyeletre szoruló aki súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi. Ápolási díjban is részesülő a településen nem volt.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Összességében megállapítható, hogy Nemeskér a szociális ellátások tekintetében átlagos képet mutat, ellátórendszere kiépített, ellátáshoz való hozzáférhetősége jó.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz való hozzáférés

Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések már nem léteznek. A behívóleveles szűrések ajánlottak. Kötelezően elrendelt szűrővizsgálat járványügyi indokkal lehetséges, ezek nem tartoznak a népegészségügyi szűrések közé. Szűrővizsgálatok tekintetében Sopron illetve Kapuvár az illetékes.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Ilyen irányú ellátást a Soproni Rehabilitációs Intézet biztosít a kistérségen élők számára. Mozgásszervi rehabilitáció (Balf) stroke és neurológiai betegségek rehabilitációs program keretében fogad betegeket. A megközelítése autóbusszal vagy gépjárművel lehetséges.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen szociális étkeztetésre és közétkeztetésre nincs lehetőség.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen focipálya található, mely a rendszeres mérkőzések helyszínéül szolgál. Továbbá igénybe vehető a sportprogramjaink keretében az aerobics és a ping-pong a Művelődési Házban.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény. A település társulás formájában látja el a családsegítő, gyermekjóléti és támogató szolgáltató feladatait, mely Lövé központtal biztosít ellátást a rászorulóknak. Szükség esetén a családsegítő munkatársai házi segítségnyújtás keretén belül gondoskodnak a megfelelő ellátásról. Falugondnokkal rendelkezik a község.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetésről és az egyenlő bánásmód megsértéséről mindezeridáig nincs tudomásunk.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az önkormányzat szociális és egészségügyi ellátás nyújtásával megpróbálja kompenzálni a hátrányos helyzetű célcsoportok anyagi kiszolgáltatottságát mint például: temetési segély, közgyógyellátási igazolvány, átmeneti segély nyújtása.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település életében fontos szerepet töltenek be közösségi színterek, a sport, a művelődés helyi feltételeinek biztosításával. Önkormányzatunknak a civil szervezetekkel jó a kapcsolata.

a) közösségi élet színterei, fórumai

Jelentős zöldfelületi intézmény az önkormányzat kezelésében lévő, gondozott temetők. Mindkét temető a település szélén található, növényzetük főleg örökzöldek. A sportpálya a település belterületének keleti részén található jelentős zöldfelületi intézmény. Kialakítása, mérete a település számára hosszútávra biztosítja a kulturált sport – és szabadidő tevékenységet. Továbbá a település központi részén, a római katolikus templom körül található a közpark. A Művelődési ház asztali tenisz lehetőséget biztosít a falu lakóinak számára.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A helyi közösségi együttélés fő jellemzője a társadalmi szolidaritás, ami megnyilvánul a településen élő idősök és gyermekek irányába.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az évtizedek óta egymás mellett élő helyi közösség egymás irányában nagyon nyitott. Jellemző a szomszédi segítségnyújtás, az összefogás. Ha a helyzet megkívánja az önkéntes munka is jellemző a település lakóira. Az adományozás nem a legmegszokottabb formája az önzetlen segítségnek, azonban volt már rá példa a faluban.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A községben magyar nemzetiségű állampolgárok élnek, így kisebbségi önkormányzat, közöttük roma kisebbségi önkormányzat nincs.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A község nem kimondottan a mélyszegénység által sújtott települések közé tartozik. A község a gazdasági-társadalmi mutatók alapján jó helyzetben van: megyei és országos szinten magasabb jövedelmi helyzet, alacsonyabb munkanélküliség, magasabb foglalkoztatási ráta jellemzi a települést. Nemeskéren nincs szegregált településrész.

Az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosított a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok számára is.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A lakosság csekély aránya számára hozzáférhető csak a hosszabb időtartalmú közcélú foglalkoztatás lehetősége.	Az önkormányzat az állam támogatásával az anyagi erejéhez mérten a következő években is folytatni kívánja a hosszabb időtartalmú közcélú foglalkoztatást. A közcélú foglalkoztatás lehetőségeiről szóló tájékoztatás szervezése, majd pályázat benyújtása által a közfoglalkoztatáshoz való hozzáférést kívánja bővíteni.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) hatálybalépésével a jogalkotó elsődleges célja, a gyermekek védelme, a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekek helyettesítő védelmének biztosítása. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. Minden önkormányzat feladata a gyermekek védelme, a helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése. A Gyvt.-ben kapott felhatalmazás alapján a képviselőtestület a többször módosított 12/2005. (VII. 11.) rendeletében szabályozta az önkormányzat által biztosított gyermekvédelmi ellátásokat.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetben ellátások:

- Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- Iskolakezdési segély

A jegyző által megállapított ellátás: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek)

A Nemeskéren élők korösszetétele, több szempontból is eltérő, mind a megyei, mind az országos átlagokhoz képest. A 18-64 év közöttiek száma (159 fő) az összes lakos 75%, ami átlagosnak mondható, ugyanakkor a 0-18 év közöttiek (28 fő) 13,2%-a és a 65 év felettiek (71 fő) 15,6 %, ami

rosszabb a megyei és az országos átlagnál. Minden szempontból pozitívként kell értékelni azt, hogy a vizsgált korosztályi csoportok közül a legnépesebb a 18-55 évesek (114 fő). Az 5 év alattiak száma arányait tekintve (6 fő) kicsit marad el az utána következő csoportokétól. A 6-13 év közöttiek (14 fő) aránya hasonló a megyei és az országos átlagokhoz, de a 14-18 év közöttiek (8 fő) arány már kicsit alacsonyabb.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat az Alpokalja Kistérség szociális- és gyermekjóléti alapszolgáltatási feladatait látja el a társult 18 település mindegyikén. Munkatársaik előre meghatározott időpontban ügyfélfogadásokat biztosítanak a településen. Ezen kívül a segítők elérhetők a lövői irodában személyesen vagy munkaidőben telefonon. Az intézményben 6 fő, szolgálatonként és munkakörönként megfelelő végzettséggel rendelkező szakember dolgozik.

A településen kiskorú fogyatékos személy nincs.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében

- a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (családgyógyozással) a gyermek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- c) javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására.

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai rendszeres kapcsolatot tartanak fenn az oktatási-nevelési intézményekkel, a védőnőkkel, rendőrséggel; szervezik és „életben tartják” az észlelő- és jelzőrendszer működését, esetmegbeszélésekkel teszik hatékonyá a szakmai munkát. Népszerű gyerekprogramokat próbálnak szervezni, amelyek már beépültek mind a gyermekek, mind a családok éves programjába.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	0	0	0

2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A vizsgált időszakban védelembe vétel és veszélyeztetett kiskorú nem volt a településen. A megszüntetett esetek tekintetében adat nem állt rendelkezésünkre.

Mivel a településen sem óvoda, sem iskola nincs nem áll rendelkezésünkre megfelelő adat a hh-s, vagy hhh-s gyermekekről, valamint az sni-s gyermekekről.

A gyermekvédelmi szakellátások az ellátásra kötelezett Győr-Moson-Sopron Megyei Intézményfenntartó Központ által üzemeltetett intézményekben (TEGYESZ, Megyei Gyermekvédelmi Központ) biztosítottak.

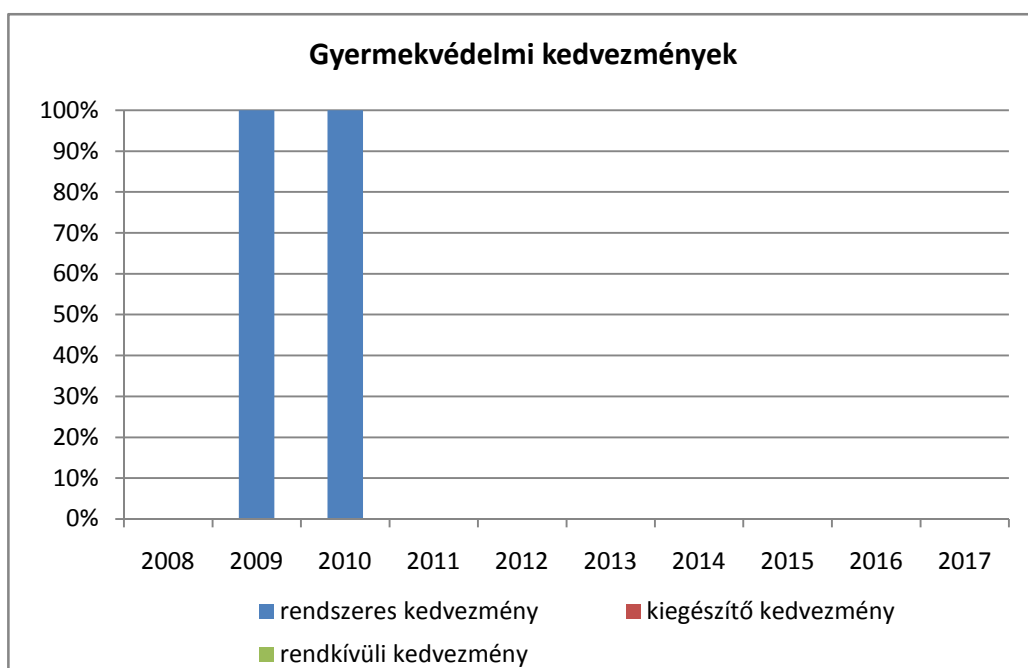
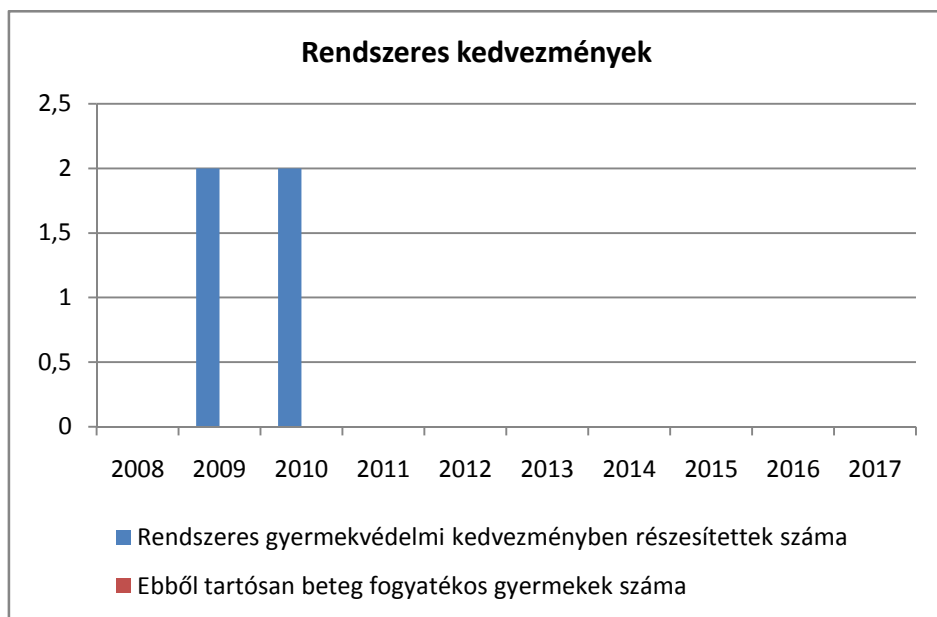
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A gyermekek helyzete átlagosnak mondható a településen. Összesen két fő részesült (2009 és 2010) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ami a gyermeklétszámhoz viszonyítva alacsonyabb az országos átlagnál. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg, tehát a családnak hátrányos helyzetűnek kell lennie a kedvezményben részesüléshez. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak egy része ugyanakkor nem jelenik meg az októberi statisztikához kötődő adatszolgáltatásban.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	0	0	0	0	0
2009	2	0	0	0	0
2010	2	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Nemeskér község Önkormányzatának képviselő-testülete új szülöttek családi támogatásában részesíti a családokat, melynek összege 10.000 Ft. 2011-ben 2 újszülöttnak, míg 2012-ben 3 újszülöttnak adott ilyen juttatást az önkormányzat.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A kedvezményes iskolai étkezésben részesülőkről nincs adatunk, mivel az iskolások a közeli lövői iskolába járnak.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Jelenleg nincs nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns, szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs Nemeskéren.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői ellátást biztosítja a település, a lövői védőnő minden héten rendel, sőt szükség esetén bármikor a családok rendelkezésére áll. A leterheltség szempontjából kiemelkedő a helyzet, hiszen a jogszabály szerint a védőnő maximum 250 gyereket láthat el, illetve, hogy országos átlagban 300 gyerek ellátása jut egy védőnőre. A lenti táblából az évek átlagát véve körülbelül 7 fő a nemeskéri gyerek.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	0	244
2009	0	245
2010	0	247
2011	0	247
2012	0	247

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Betöltetlen házi orvosi praxis nincs a településen, hanem mivel a község a lövői orvosi körzethez tartozik, az ottani házi orvos jár ki heti rendszerességgel. A lenti táblázat ezen oknál fogva nem mutat adatot.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	0	0	0

2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális-oktatási) ellátási igényeire (korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Korai fejlesztésre, rehabilitációra a soproni Pedagógiai Szakszolgálati Központban és a Fogyatékos Gyermek Otthonában, valamint a szombathelyi Korai Fejlesztő Szakszolgálatban van lehetőség.

d) gyermekjóléti alapellátás:

Nemeskéren a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a Lövön működő Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látja el társulási formában. A társulás 18 településen látja el a feladatait.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- c) a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint számára a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- d) a szabadidős programok szervezése.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelmi feladatokat a jól működő jelzőrendszer és az ellátórendszer végzi. Az önkormányzat a Családsegítővel, a Gyermekjóléti Szolgálattal és a községben dolgozó védőnővel, a háziorvossal együttműködésben látja el feladatát. Nemeskéren a gyámhatósági feladatokat a soproni Gyámhivatal látja el, akivel az előző években jó együttműködés alakult ki.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások legközelebb Sopronban találhatóak.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés helyben az egyesületek, illetve a könyvtár, a település által biztosított programokon lehetséges.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A Gyvt.-ben szabályozott ellátási formák közül az önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátását, és étkeztetését óvodai nevelés keretében a lövői óvodában biztosítja. A napközbeni ellátást az iskolai oktatás keretében a lövői Általános Iskolában biztosítja. Megteremtik annak lehetőségét, hogy akik munkahelyi elfoglaltságuk miatt gyermekük napközbeni ellátását nem tudják vállalni felügyelet mellett legyenek.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Ilyen esetről nincs tudomásunk, nem jellemző a településre.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretén belül

Az önkormányzat iskolakezddéskor támogatást nyújt a családoknak.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető bizonyítványok, oklevelek kiadása, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

a) hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Helyben nincs ilyen ellátás, ezeket az iskolák és óvodák biztosítják.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A településen nincs óvoda vagy iskola.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Győr-Moson-Sopron megye oktatási intézményeiben nem jellemző a tanulók elkülönítése vagy bármiféle hátrányos megkülönböztetése.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések

Nincs információnk semmilyen eltérésekről.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat minden évben nevelési évkezdési segéllyel támogatja az óvodások, általános és középiskolások óvoda – vagy iskolakezdését.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen szükséges a hátrányos helyzetű gyermekek (HH-s, HHH-s és SNI-s) pontos számának meghatározása.	Szükséges a környező iskolákkal való kapcsolat felvétele annak érdekében, hogy a gyermekek/tanulók a fejlesztésükhöz szükséges valamennyi segítséget eredményességük érdekében megkaphassák.
Nincs megfelelő közösségi tér a gyermekek számára a hasznos szabadidő eltöltésére.	Pályázati lehetőség keresése egy közösségi játszótér kialakítására.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan (pl. Alaptörvény, Munka Törvénykönyve és természetesen az Ebtv.), de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. A Közös Önkormányzati Hivatalunkban általában nőket foglalkoztatnak. A nők bérezésével kapcsolatos információink nincsenek, de feltételezhető, hogy a jövedelemarányok a régióban jellemző mértékben eltérőek, a nők kárára.

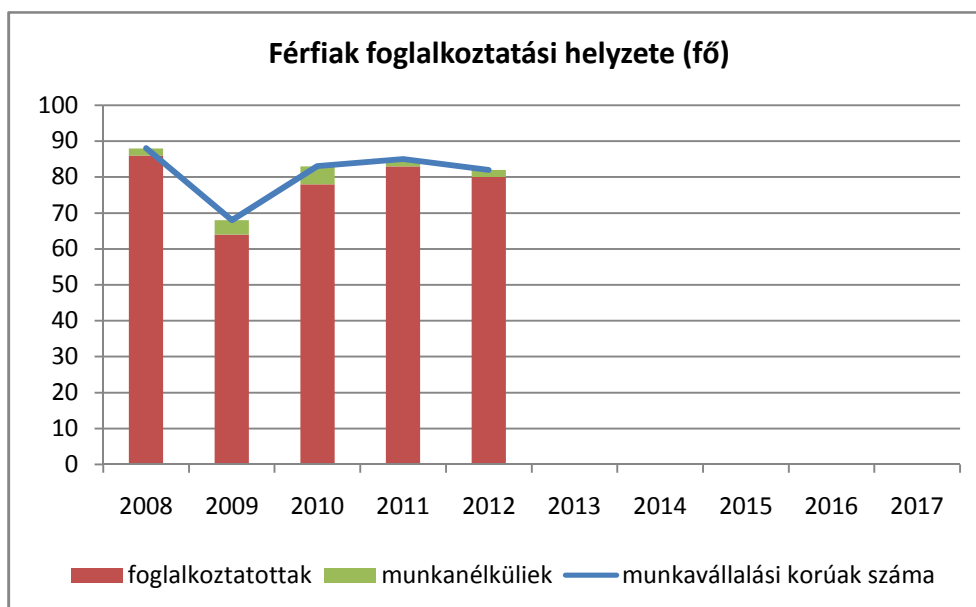
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

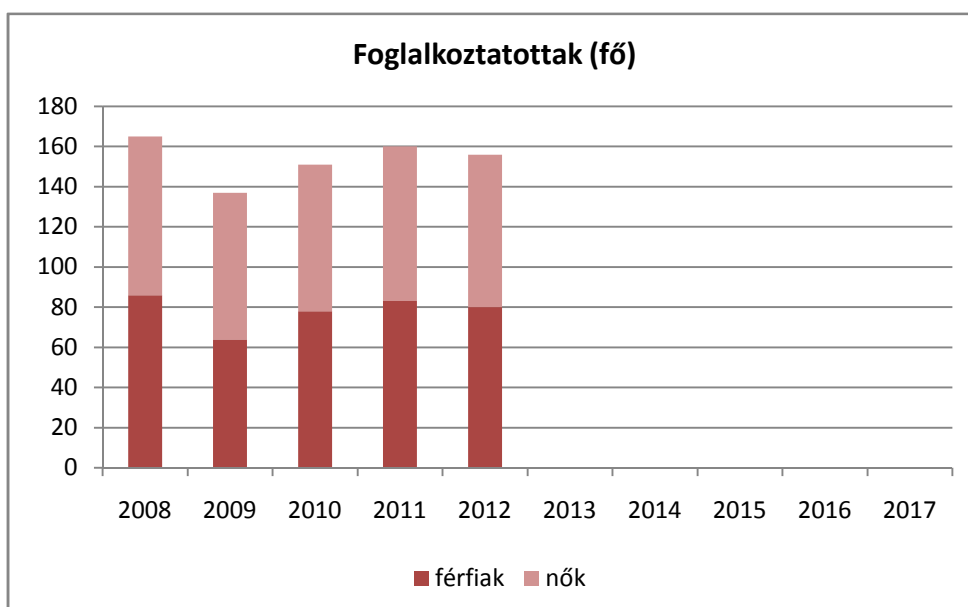
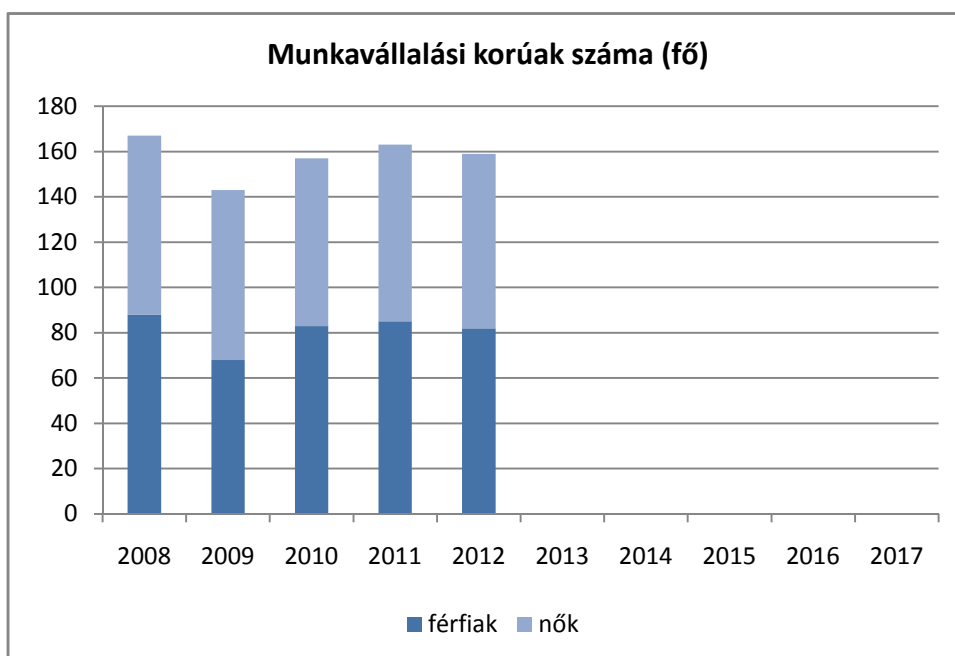
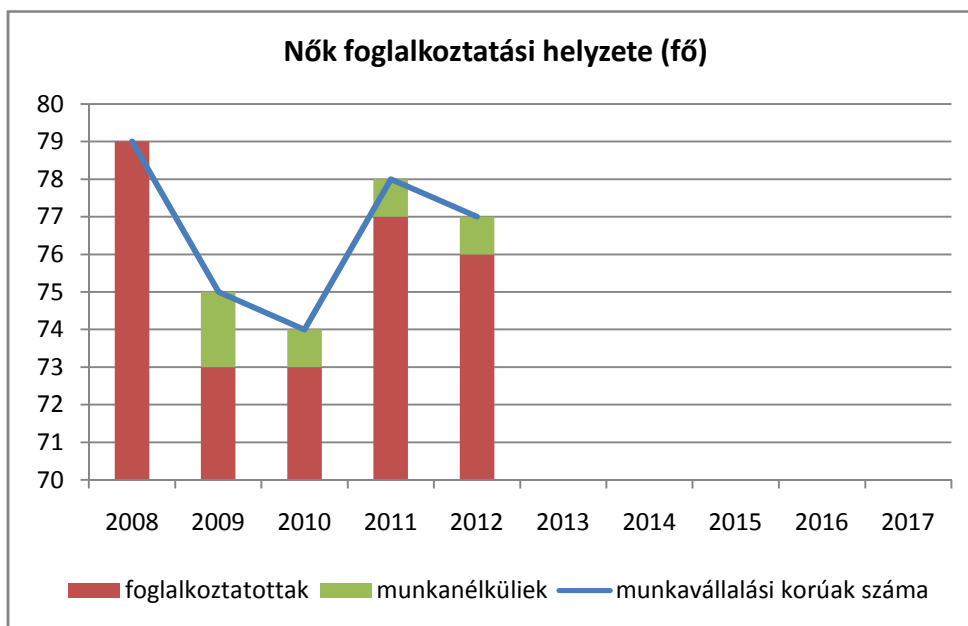
A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai nem állnak teljes körűen a rendelkezésre (gyermekszám, képzettség, családi állapot, demográfiai adatok). A munkavállalási korú lakónépességet tekintve már az előzőekben leírtak tapasztalható. Kiemelendő, hogy míg az országos adatok azt mutatják, hogy a nők elhelyezkedési lehetőségei nehezebbek, addig Nemeskérre levetítve már más helyzetet látunk. A településen lévő munkanélküliek arányában több a férfi, mint a nő. A 15 év feletti lakosság esetében a nemek összetételére a megyei adatok alapján a férfiak magasabb aránya a jellemző.

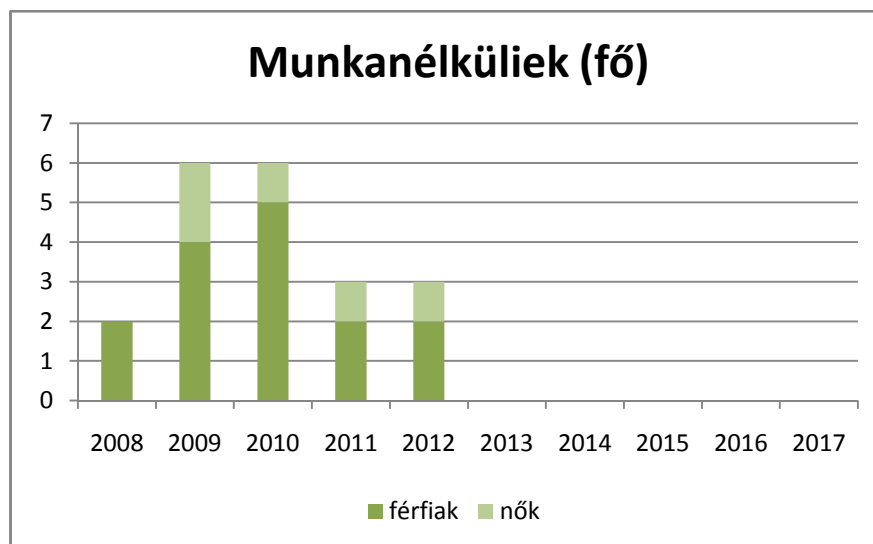
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	88	79	86	79	2	0
2009	88	75	64	73	4	2
2010	83	74	78	73	5	1
2011	85	78	83	77	2	1
2012	82	77	80	76	2	1

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen nincs olyan kezdeményezés, ami a családbarát munkahelyek kialakítását, a nők alternatív foglalkoztatását segítő, a családi kötelezettségeknek való megfelelést segítő vállalkozásokat elismerné, ösztönözné.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A foglalkoztatás egyik meghatározója az iskolai végzettség, mely tekintetében a nők általában az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség és a magas iskolai végzettséggel rendelkező népesség arányában felülreprezentáltak.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Információnk nincs róla, adott eset nem jutott a tudomásunkra.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások)

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A községben sajnos nem működik olyan intézményhálózat, amely a gyermekek nappali és bölcsődei ellátását biztosítja. A női munkavállalókat érintő ezen a foglalkoztatási formát alkalmazó vállalkozásokról, cégekről nincs pontos adatunk.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozás célja, hogy a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeit elősegítése a fogamzás előtti gondozás és a genetikai tanácsadás, valamint a termé-

kenységi ciklus alatti gondozás alapján (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása). A községben dolgozó védőnő segíti ezt a fajta gondozást ügyfélfogadási időben, vagy esetenként ha szükséges azon kívül is.

A településen az előző években nem volt, aki 18. életévének betöltése előtt szült.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	0	8	n. a.
2009	0	5	n. a.
2010	0	3	n. a.
2011	0	5	n. a.
2012	0	6	n. a.

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Nőkkel kapcsolatos erőszakos cselekedetről nem tud az önkormányzat a vizsgált időszakban. Nagyon nehéz sok esetben feltárni az ilyen jellegű problémákat, akár család, akár párkapcsolat esetében (családban maradnak általában). Épp a nők azok, akik a lehető legtovább próbálnak úgy tenni, mintha mi sem történne, ezzel nehezítve a probléma megoldását.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (anyaotthon, családok átmeneti otthona)

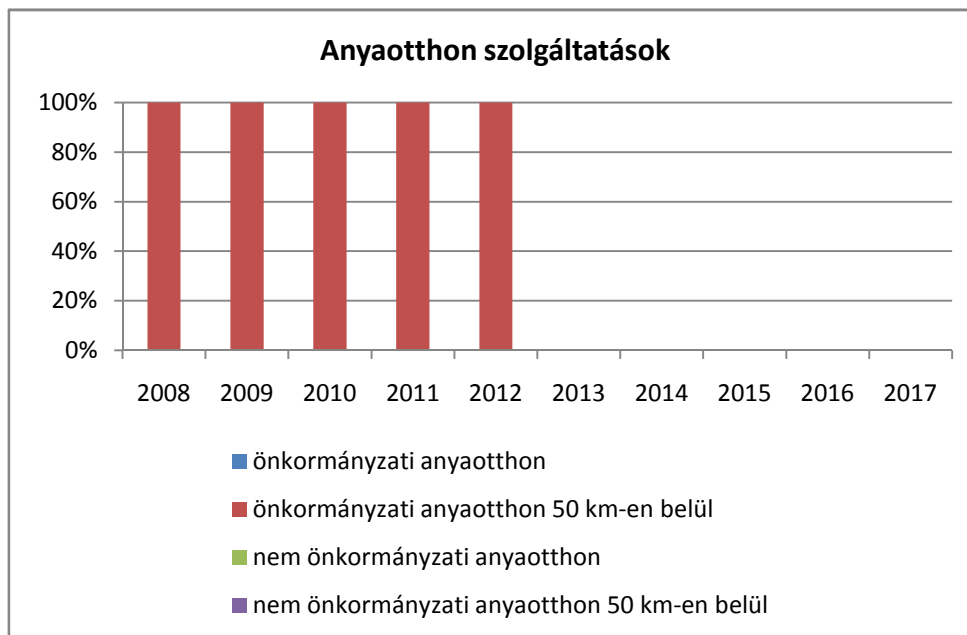
A község önállóan ilyen szolgáltatást nem nyújt, szükség esetén a környéken 3 anyaotthont vehetnek igénybe az arra rászorulóknak. A legközelebbi a Sopron és Környéke Gyermejkölési és Családsegítő Szolgálat Központja Családok Átmeneti Otthona (CSÁO). Mely kizárólag Sopron és vonzáskörzetéhez tartozó lakóhellyel rendelkezőket helyeznek el (várandós nőket is). Krízishelyzetben az ország egész területéről is tudnak fogadni. 12 hónapra biztosítanak szállást (6 hónappal hosszabbítható). Felnőtteknek önellátóak, a gyermekeknek viszont teljes ellátást, napi ötszöri étkezést biztosítanak.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaotthon a településen	önkormányzati anyaotthon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a település 50 km-es körzetében
2008	0	3	0	0

2009	0	3	0	0
2010	0	3	0	0
2011	0	3	0	0
2012	0	3	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Jelenleg a képviselő-testületnek egy női tagja van (a polgármester), a többi fő férfi. A nők inkább a helyi civil szervezetekhez kapcsolódóan vesznek részt inkább a nők a helyi közéletben, a település közösségi programjainak szervezésében. Az önkormányzati hivatal többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Községi ülések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008			n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
2009			n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
2010	4	1	0	2	21	3
2011	4	1	0	2	21	3
2012	4	1	0	2	21	3

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására indított kezdeményezések a településen nincsenek, mivel nem érzékelhetők a nőket érő hátrányos megkülönböztetés, így annak felszámolására sem jött létre kezdeményezés.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs információnk az atipikus foglalkoztatási formákról.	A gyermeküket nevelő álláskereső nők gazdasági kiszolgáltatottságának enyhítése érdekében információgyűjtés, ha szükséges a segítségadás biztosítása. A munkáltatók tájékoztatása az atipikus foglalkoztatás előnyeiről.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az ageizmus az életkor alapú diszkriminációt jelöli. E fogalmat Európában és a világban is főként az idősekkel szembeni diszkriminációval összefüggésben használjuk. Az ageizmus, akárcsak a más típusú megkülönböztetések, megvalósulhat direkt vagy indirekt módon, és következményei is hasonlóak az egyéb típusú diszkriminációnál tapasztaltakhoz. Habár a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta diszkrimináció, mégis alig van jelen a köztudatban.

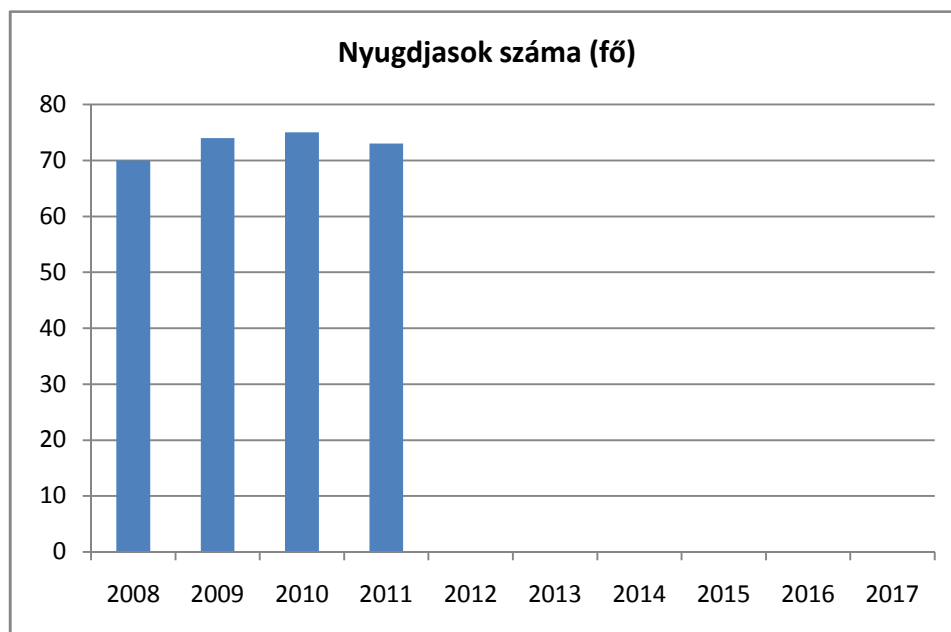
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek)

A település nem rendelkezik részletes statisztikai adatokkal a nyugdíjas lakosságról. 2011-ben a lakosság 34 %-a részesült valamilyen nyugellátási formában. Összességében elmondható, hogy a férfiakkal összehasonlítva jóval magasabb a nyugdíjas korú nők száma. Ez a mutató egyértelműen a már vizsgált demográfiai folyamatokkal magyarázható, a nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak. Nemeskéren 12 fő egyedül állót tartunk számon, ők elsősorban idős emberek, akik nagyobb odafigyelést igényelnek. A településen nincs lehetőség idősek napközbeni ellátására, s az elmúlt években 3 fő került idősek otthonába, vagy gondozóházba.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	33	37	70
2009	37	37	74
2010	36	39	75
2011	34	39	73
2012	n. a.	n. a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A munkanélküliségi ráta Nemeskéren kedvezőbb az országos és regionális adatoknál, tehát meg egyezik a megyei és a kistérségi munkanélküliek arányával. Az azonban valószínűsíthető, hogy az idősebb korosztály elhelyezkedési esélyei jóval kedvezőtlenebbek a fiatal generációhoz képest. A kormány által nemrégiben bevezetett munkahelyvédelmi program esetleg segíthet az idősebb lakosság elhelyezkedési problémáján, hiszen az 55 év felettieket foglalkoztatók 50%-os társadalombiztosítási járulékcsökkentési kedvezményben részesülnek.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az önkormányzat nem foglalkoztat nyugdíjas korú személyt. A községben élő nyugdíjasok további foglalkoztatásáról nincsenek adataink.

b) tevékeny időskor (élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen élő idős emberek helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget termesztenek, kisállatokat tenyésztenek, így biztosítva az aktív időskort.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs a foglalkoztatás terén diszkrimináció az idősebbekkel szemben.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A közszolgáltatások infó-kommunikációs akadálymentesítése nem egészen megoldott. Az önkormányzat bár üzemeltet saját honlapot, de a közös önkormányzati hivatal székhely településének (Lövő) honlapján élhetők el a friss hírek, valamint a település hirdetőtábláján kerülnek elhelyezésre a legfontosabb tennivalók, újdonságok. A közösségi közlekedéshez való hozzáférés az idősök számára is biztosított.

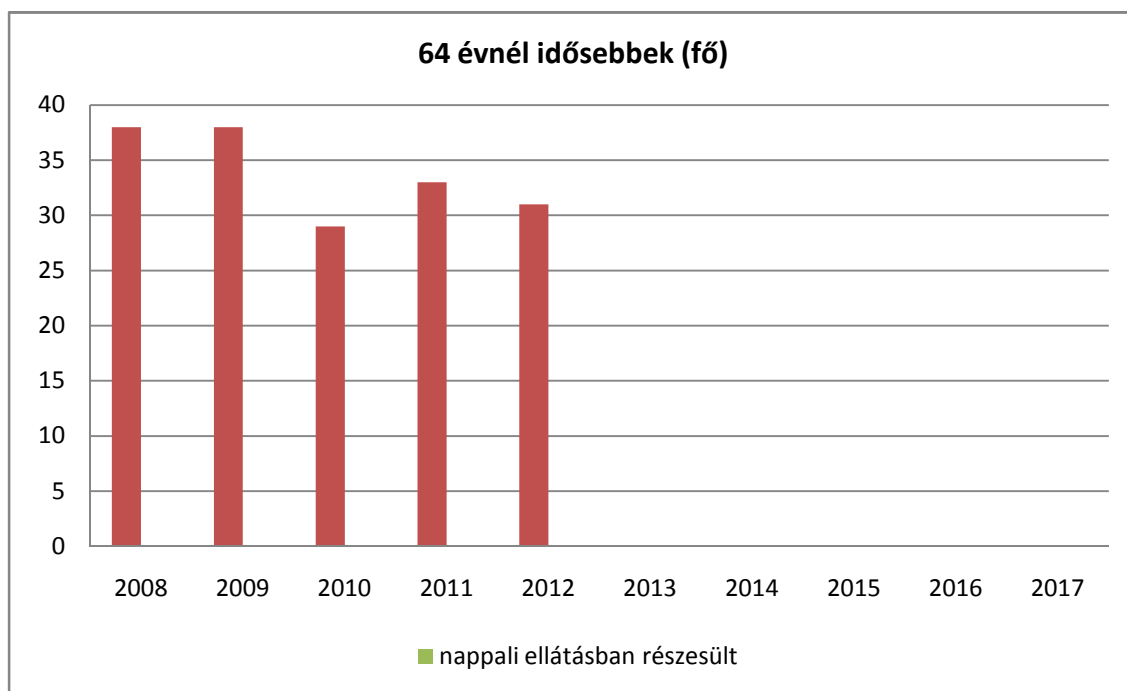
a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A nappali ellátásra nincs lehetőség a településen, Sopronban lehet ilyen ellátást igénybe venni, ami busszal közelíthető meg a legkönnyebben. Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára is. A településen működik háziorvosi praxis hetente kétszer. Szakrendelés és kórházi ellátás igénybe vételére a 30 km-re fekvő Sopronban vagy Szombathelyen van lehetőség.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	38	0	0
2009	38	0	0
2010	29	0	0
2011	33	0	0
2012	31	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nemeskéren ebben az ellátásban eddig még senki nem részesült.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Nyugdíjas klub biztosítja a nyugdíjasok számára a társaságot és a megfelelő programokat.

c) idősök informatikai jártassága

Az idősök informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket. Azonban ezen a téren értesüléseink szerint a településen élő idősebb generációnak nincs tapasztalata.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Kimondottan az időseket célzó programot a Nyugdíjas Klub szervez.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A település nem rendelkezik részletes statisztikai adatokkal a nyugdíjas lakosságról.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön:	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az időskorú lakosság számítógépes ismeretei hiányosak.	Az élethosszig tartó tanulás feltételeit a nyugdíjasok számára is biztosító helyi programok tervezése, szervezése (számítógép használat, IKSZT működtetése).

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok –köztük a fogyatékkal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékos ember élt Magyarországon, a népesség 5,7%-a. Az 1990. évi népszámláláshoz képest a fogyatékos emberek létszáma és aránya jelentősen emelkedett.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (védezt foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

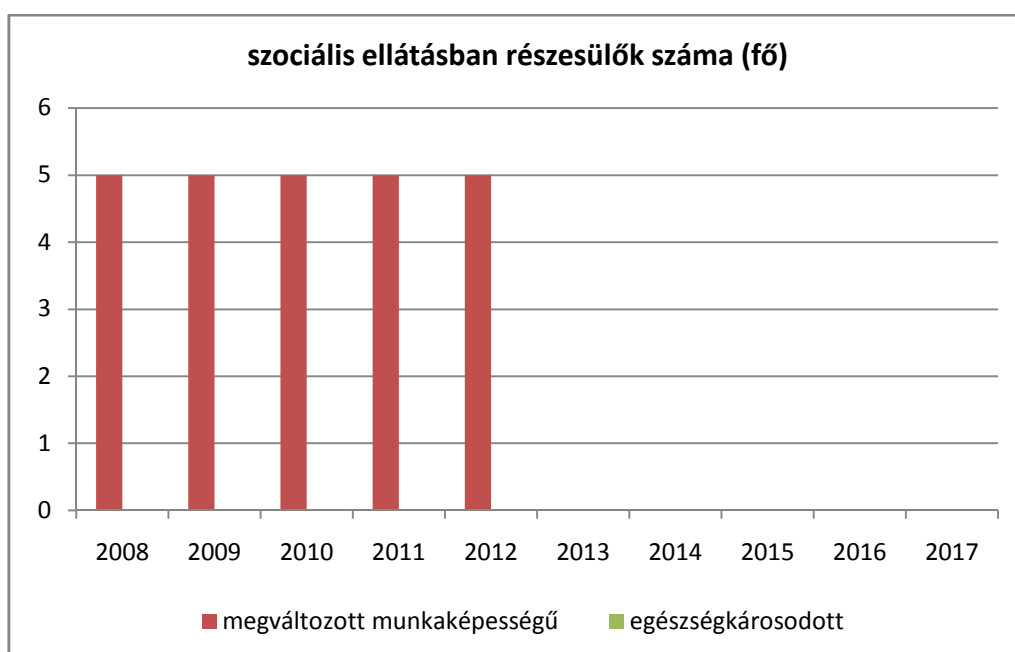
A megyei és az országos mutatók szerint a népesség 1,4 %-a szenved valamilyen fogyatékkal. A fogyatékosok típusa szerint a régióban nagyobb számban vannak a mozgásszervi fogyatékosok és az értelmi fogyatékosok. Nemeskér községnek nincs pontos felmérése a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről. Átfogó

adatokkal sem rendelkezünk a településen élő fogyatékkal élők számáról.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	5	0
2009	5	0
2010	5	0
2011	5	0
2012	5	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők számában az elmúlt években változás nem történt, a számuk állandónak mondható. 5 fő részesült megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásában, valamint egészségkárosodott személyek szociális ellátását eddig még senki nem igényelt.

Nappali ellátásban részesülő fogyatékosról nem tudunk sem önkormányzati, sem egyházi, sem civil fenntartású intézményben. A szakellátások azonban Sopronban, vagy Győrben vannak, az ide történő eljutás feltételezhetően a fogyatékos személyek számára problémát jelent.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az önkormányzat nem tesz megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nemeskér jelenleg még nem rendelkezik olyan programmal, ami a fogyatékkal élők önálló életvitelében valamilyen helyi intézkedéssel segítséget nyújtana, mivel a számuk a lakosságon belül nagyon alacsonynak mondható.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeni ellátást és kedvezményeket az önkormányzat nem nyújt. A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása jogosultság alapján történik. Nem tekinti külön az önkormányzat a fogyatékos személyeket egy-egy ellátás biztosításánál. Közülük feltehetően többen rokkantnyugdíjasok, gyakrabban szorulnak átmeneti segélyre, a betegségük kezelését a közgyógyellátás keretében támogatják.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás – vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat tulajdonában lévő középületek akadálymentesítése még nem 100%-os.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatások infó-kommunikációs akadálymentesítése még nem megoldott. Továbbá a honlapon nem működik e-ügyintézés.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek akadálymentesítése nem mindenhol megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az önkormányzat épülete előtti park akadálymentesített, a járdák néhol javításra szorulnak az akadálymentesítést illetően.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye)

Ilyen nincs a településen.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az önkormányzat által nyújtott ellátások közül az ápolási díj számít a fogyatékosoknak és családjuknak hátránykompenzáló juttatásnak, illetve átmeneti segély keretében van lehetőség valamilyen segédeszköz beszerzésének költségeihez hozzájárulni.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Nemeskéren kevés a fogyatékkal élők száma. Részükre külön, speciális ellátás nem biztosított.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön:	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A honlap és a középületek nem teljesen akadálymentesítettek.	A középületek külső és belső akadálymentesítésének megoldása. Az önkormányzat saját honlapjának kialakítása és akadálymentesítése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A faluban civil szervezetek is működik, amelyek munkájukkal nagymértékben hozzájárulnak a közösség összetartozásának erősítéséhez, a hagyományok, a múlt értékeinek megőrzéséhez, az egészségmegőrzéshez, a szabadidő hasznos eltöltéséhez. Számos rendezvény szervezésében, lebonyolításában is aktívan kiveszi a részét a civil társadalom, illetve sajátprogramokat, rendezvényeket is szerveznek.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma)

ÖKO és Ifjúsági Klub Nemeskér

A klub 2011. április 14-én alakult meg 13 alapítótaggal. Azóta nagyon sok rendezvény és program fűződik szervezése fűződik a nevéhez. Tevékenyen részt vesznek Nemeskér község életében, számos színes programot szerveznek.

„Nemeskérért” Alapítvány

Az alapítvány lehetőségeihez mérten személyes közreműködés révén és pénzbeli támogatás által hozzá kívánnak járulni Nemeskér szociális és ellátásbeli feszültségeinek enyhítéséhez, közérdekű célok tárgyi, technikai feltételeinek bővítéséhez, a hagyományos (kulturális nevelési) értékek megőrzéséhez. Az Alapítvány Nemeskér község közterületeinek, szabadidő - eltöltést szolgáló községi tereinek virágosítását, fásítását elő kívánja segíteni.

Idősek Klubja – Margaréta Nyugdíjas Klub

A Klub keretében a nyugdíjasok programokat szerveznek maguknak, jellemzően a társalgások színtere.

Továbbá a településen jelen van még: a Polgárőrség, Nemeskéri Labdarugó Klub

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A településen Roma Nemzetiségi Önkormányzat nem működik. Az önkormányzati, egyházi és civil szektor között kapcsolattartás nem mindennapi, de jónak mondható. Kiemelkedő az együttműködés és az egymás segítése.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Nemeskér Község Önkormányzata más önkormányzattal, illetve térségi, területi társulásokkal kimondott (írásbeli) partnerségben nincs senkivel. Azonban aktív kapcsolatot ápol a térség többi szereplőivel, a környező települések önkormányzataival. Egy-egy pályázatkor jellemző a társulások együttműködés.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nem rendelkezik ilyennel.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nyugdíjas Klub: A lakosság idősebb részét mozgósítja, maguknak szerveznek elfoglaltságokat.

Ifjúsági Klub: A klub elsődleges célja a helyi ifjúság képviselése, az ifjúsági élet előmozdítása, ifjúsági programok szervezése, a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése, a helyi ifjúság összefogása.

„Nemeskérért” Alapítvány: Az Alapítvány a rászorultak, mindenekelőtt az idős, nyugdíjas lakosság szociális, kulturális, oktatási esélykülönbségeit enyhíti megfelelő programok szervezésével.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A településen lévő vállalkozások kimondott karitatív tevékenységet, vagy esélyegyenlőségi szempontból kiemelt célcsoport célzott támogatását nem látják el. Azonban nem ritka a teljes lakossági összefogás valamely cél érdekében.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A települési esélyegyenlőségi program készítését az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg. Az esélyegyenlőségi programot a település a helyben szokásos módon közlésezi, az esetleges hozzászólásokat a jegyző összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a képviselő-testület elé terjesztik. A képviselő-testület dönt a módosítások bevezetéséről.

Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi prog-

ramot felül kell vizsgálni. Az esélyegyenlőségi program előkészítésébe, áttekintésébe, valamint felülvizsgálatába külsős esélyegyenlőségi szakértőt nem vont be, mert az önkormányzat egyik alkalmazottját ilyen irányú képzésre elküldte. Az önkormányzat biztosítja, hogy esélyegyenlőségi program felülvizsgálatát a helyben szokásos módon a lakosság számára elérhetővé teszi.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Nagyon fontos feladat annak segítése, hogy egyre több ember számára nyíljon meg a lehetőség arra, hogy csak a saját egyéni érdekeit és boldogulását szem előtt tartó fogyasztóból a döntéseiért, a környezetéért, és a közösségért felelősséget vállaló tudatos állampolgárrá váljon. Ezért a civil szervezetek és a lakosság észrevételeit a jegyzőhöz nyújthatják be, aki a HEP Fórum során következő ülésen ezt előterjeszti megvitatásra. A kontrollfolyamat végeredményeként az esetleges módosításokról a jegyző értesíti a véleményezőt.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. A közfoglalkoztatottak száma alacsony	1. Tájékoztatás, együttműködés a Munkaügyi Központtal
Gyermekek	1. Hiányosak az adataink a hátrányos helyzetű gyerekekről 2. Nincs közösségi tér (játsszótér)	1. Adatgyűjtés, kapcsolatfelvétel az iskolákkal 2. Pályázati forrás keresése
Idősek	1. Számítógépes ismeretek hiánya	1. Számítógép használati program szervezése
Nők	1. Atipikus foglalkoztatás hiánya	1. Információgyűjtés, munkáltatók tájékoztatása
Fogyatékkal élők	1. Akadálymentesítés hiánya	1. Korszerűsítés, akadálymentesítés

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Közfoglalkoztatás bővítése	1. Önkormányzat, Munkaügyi Központ, falugondnok, mint koordinátor – felelős: jegyző
Gyermekek	1. A hátrányos helyzetben lévő gyermekek számáról adatgyűjtés, kapcsolatfelvétel az iskolákkal 2. Közösségi játszótér kialakítása	1. Környékbeli iskolák, Gyermekjóléti Szolgálat, védőnő – felelős: jegyző 2. Önkormányzat, pályázati partner – felelős: polgármester
Idősek	1. Számítógépes tanfolyam szervezése, „NAGYI/PAPINET,, program	1. Nyugdíjas Klub, könyvtáros, külső szakember – felelős: polgármester
Nők	1. Információgyűjtés, segítségadás az elhelyezkedéshez, munkáltatók tájékoztatása	1. Munkaügyi Központ, környékbeli vállalkozások, civil szervezetek, önkormányzat – felelős: jegyző
Fogyatékkal élők	1. Teljes körű akadálymentesítés	1. Önkormányzat, külső szakember – felelős: jegyző

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzet-elemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	„Út a munkához” program	Alacsony a településen a hosszabb időtartalmú közcélú foglalkoztatottak száma, a lakosság kis hányada számára elérhető csak.	rövid távú cél: igényfelmérés, tájékoztatás közép távú cél: igénybejelentés a Munkaügyi Központ felé hosszú távú cél: a hosszabb időtartalmú közcélú foglalkoztatás bővítése	Éves költségvetési rendelet, gazdasági program	A hosszabb időtartalmú közcélú foglalkoztatás előnyeiről tájékoztatás szervezése szakember bevonásával. Igényfelmérés a lakosság körében. Folyamatos együttműködés a Munkaügyi Központtal a lebonyolít	Jegyző	2014.04.01.	1 fő közcélú foglalkoztatása	humán: Munkaügyi Központ szakembere, önkormányzat, koordinátor-falugondnok pénzügyi: önerő, pályázati forrás technikai: eszközök biztosítása a munkavégzéshez	A hosszabb időtartalmú közcélú foglalkoztatás számának növekedése, közösségi terek esztétikai javulása.

					tásban. Egy koordinátor megbízása a munka felügyeletére.					
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Egyenlő esélyt a gyerekeknek	Nincs pontos adatunk a hátrányos helyzetű gyermekek (HH-s, HHH-s, SNI-s) számáról, így a megfelelő segítségnyújtás meghatározása nem lehetséges.	rövid távú cél: helyi adatgyűjtés, kapcsolatfelvétel az iskolákkal közép távú cél: HH-s illetve HHH-s adatbázis létrehozása hosszú távú cél: hátrányos helyzetben lévő gyermekek számának meghatározása, beazonosítása	Nincs ilyen helyi szabályozás, dokumentum.	Családsegítő, védőnői hálózattal együttműködve az érintettek felkutatása. A környező iskolákkal való kapcsolat felvétel az adatbázis létrehozása céljából. A nyilvántartás által a gyermek fejlesztéséhez szükséges támogatás meghatározása.	Jegyző	2015.06.01 .	1 naprakész adatbázis létrehozása	humán: önkormányzat, iskolák vezetői, védőnő, Családsegítő szolgálat vezetője humán: számítástechnikai háttér	A szociális hátránnyal küzdő gyermekek/tanulók eredményes fejlesztése, esélyegyenlőségének biztosítása.
2	Játszani jó!	Nincs megfelelő közösségi, szabadidős tér a gyermekek szá-	rövid távú cél: helyzetelemzés, pályázat keresése középtávú	Gazdasági program	A játszótér kialakítására alkalmas tér keresése, pályázati kiírások folyamatos figyelése. Pályázat megszervezése,	Polgármester	2017.12.01 .	1 játszótér	humán: önkormányzat munkatársai, szakemberek, vállalkozá-	A gyermekek számára komfortos játszótér kialakítása, sza-

		mára iskola után.	cél: árajánlatok beszerzése, pályázat összeállítása és beadása hosszú távú cél: pályázat megvalósítása, játszótér kialakítása		majd beadása a megfelelő határidők betartásával. A pályázati előírásoknak megfelelő játszótér megvalósítása.				sok pénzügyi: pályázati forrás	badidő hasznos eltöltése, boldogabb körérzet.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Visszatérés a munkavilágába	Nincs adatunk, de feltételezhető, hogy a településen az atipikus foglalkoztatás nem jellemző.	rövid távú cél: információgyűjtés az álláskereső nők számáról középtávú cél: környékbeli vállalkozók tájékoztatása hosszú távú cél: az atipikus foglalkoztatás által a gyermeket nevelő nők elhelyezkedési lehető-	Nincs ilyen helyi program.	A gazdasági kiszolgáltatás enyhítése érdekében a női lakosság körében információgyűjtés. A munkáltatók tájékoztatása, ösztönzése az atipikus foglalkoztatásra.	Jegyző	2014.05.15	1 fő atipikus foglalkoztatási formában tud elhelyezkedni	humán: önkormányzat, Munkaügyi Központ szakemberei, civil szervezetek pénzügyi: saját forrás, vállalkozások támogatása technikai: közvetítés a helyi vállalkozók és a női munkavállalók között, helyiség biztosítása	A nők gazdasági kiszolgáltatottsága csökken, atipikus munkahelyek alakulnak ki, a családok gazdasági helyzete javul.

			ségei bővül- nek							
IV. Az idők esélyegyenlősége										
1	Nagy- gyi/PapiNet	Az idők számítógé- pes ismere- tei alacso- nyak, hiá- nyosak.	rövid távú cél: igény- felmérés középtávú cél: pályázat keresése, számítógé- pes ismere- teket adó program szervezése hosszú távú cél: a tanfo- lyamon résztevők a számítógé- pes ismere- teiket hasz- nálani tudják	Nincs ilyen helyi straté- giai doku- mentum.	Helyi kérdőíves fel- mérés során az igé- nyek megismerése. Megfelelő pályázat keresése és beadása az élethosszig tartó tanulás biztosítására. Számítógép haszná- lati program indítása az idők számára.	Polgármes- ter	2016.01.01 .	3 fő számí- tógépes is- meretei ja- vulnak	humán: ön- kormányzat, informatikai szakember pénzügyi: pályázati forrás tech- nikai: Mű- velődési Ház	Az idők informáci- ókhöz való jutása ja- vul, kap- csolattartás másik for- mája válik elérhetővé.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadály- mentesen	A fogyaté- kkal élő em- bereknek nincs meg- felelő in- formáció forrás. A középületek akadály- mentesítésre szorulnak.	rövid távú cél: fejlesztési lehetőségek feltér- képezése, pályázati kiírások folyamatos figyelése középtávú cél: a honlap	Nincs ilyen helyi doku- mentum.	Informatikai szak- emberek bevonásá- val az önkormányza- ti honlapon a megfe- lelő felület kialakítá- sa, amely megfelel mindenfélle aka- dálymentesítési elő- írásnak. Pályázat megvalósítása által az akadálymentesítés	Jegyző	2018.07.20 .	1 honlap szerkesztése 1 középület akadály- mentesítése	humán: ön- kormányzat, pályázatíró, számítás- technikai szakember pénzügyi: pályázati forrás, ön- erő techni- kai: számí-	Fogyaté- kkal élők informáló- dási lehetősé- gei bő- vülnek, a közlekedés minősége javul.

			infó-kommunikációs akadálymentesítése, pályázat megvalósítása által a középületek külső és belső akadálymentesítése hosszú távú cél: teljes körű akadálymentesítés és megoldása		követelményét szem előtt tartva a középületek korszerűsítése.				tástechnikai háttér biztosítása	
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa támogatott civil szervezetek vezetőit partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

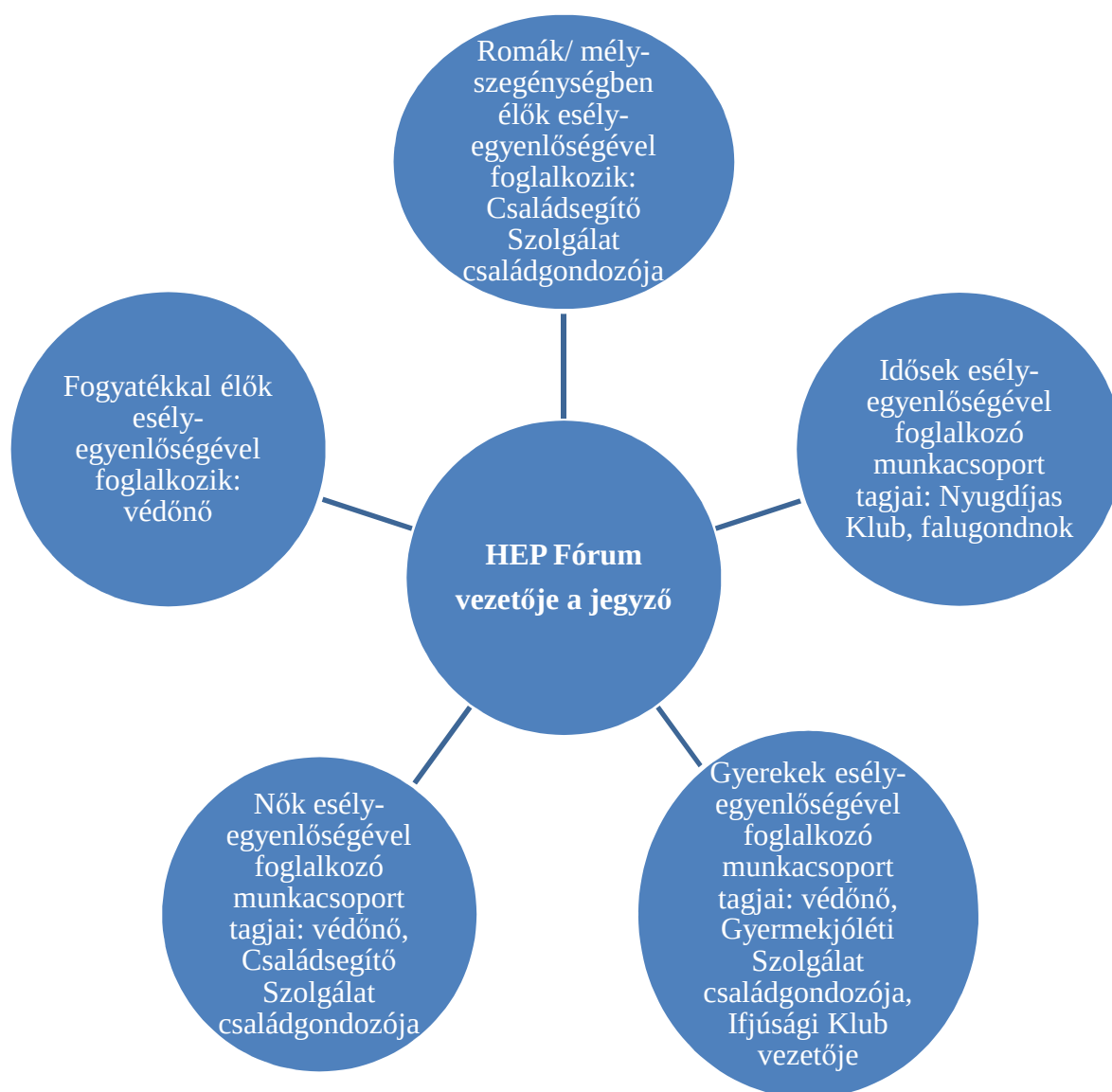
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,

- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz a terület aktorainak részvételével biztosítjuk az adott területen kitűzött célok megvalósítását.

A HEP Fórum működése

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz a HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása. A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására a helyben szokásos módon történik, illetve a helyi média is rendelkezésre áll. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a **polgármester** felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának, tagjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat minden ponton megkapja a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

Minden, az önkormányzattal szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok

teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

A HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Nemeskér község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Nemeskér község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 24/2013. (VII. 07) számú határozatával elfogadta.

Nemeskér, 2013. 08. 07

Nemeskér Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum 2013.08.08.

Dátum 2013.08.08.

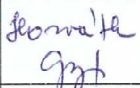
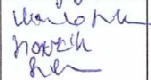
Dátum

Partner aláírás

Dátum 2013.08.08.

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Fabó Flóra	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Plechl Richard	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Honváti Gyula	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Kardóczi Hanna Szilvia	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenzte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenzte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.